

ŠUOLIS Į PRIEKĮ...

AR ATGAL 20 METŲ KOMUNISTINEI KINIJAI

Spalio 1 d. Kinijos komunistai minėjo savo valdymo 20 metų sukaktį, kurios proga miniom pasirodė ir pats Mao Cetungas, tačiau nekalbėjo. Kaip žinia, visai neseniai buvo pasklydęs gandas, kad jis jau miręs ar bent labai sunkiai serga. Jo mirties labai laukia Maskva, vildamasi, kad su jo įpėdiniams bus lengviau susikalbėti dėl komunistinio pasaulio vienybės ir pasienio nesklaidumų. Tikėtis, žinoma galima, tačiau ant ra vertus sunku patikėti, kad 75 metų Mao mirtis išspręstų visas problemas. Sovietija ir Kinija turi daugiau priešingų negu bendrų interesų, nors ir gali kuriam laikui rasti bendrą kalbą. Mes jau pastebėjome, kad sovietų kariams niežti na-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

gai jau dabar 'pamokyti' Kiniją, kuri nepaisant savo gyventojų gausumo, kariškai nesudaro lygios jėgos sovietams. Maskva nuo naujos agresijos sulauko tik klausimas, kas gi bus po pirmų karinių laimėjimų? Kas bus, jei kiniečiai ir toliau priešinsis? Ilgainiui Kinijos 'priežiūra' sovietams gali pasidaryti nepakenčiama našta, kuri gali priversti juos daryti nuolaidas Vakaruose.

Paliekant tas spekuliacijas ateičiai, ji kartą sustokime prie Raudonosios Kinijos potencialo. 1949 metais, komunistams galutinai įsiviešpatavus, Kinija, galima sakyti, buvo chaose. Per

tris metus komunistai sugebėjo krašte įvesti griežtą tvarką, Mao sutvirtino savo pozicijas, pašalindamas oponentus. Ilgainiui tačiau griežta tvarka yra pakenčiama, jei ja ko nors siekiama. Kinija buvo skubiai reikalinga aukštesnio gyvenimo standarto. 1957 m. Mao įsakė padaryti "Šuolį į priekį", kurio metu krašto ūkio pajėgumas turėtų būti pakeltas 33%. Darbininkai dirbo po 16 ir daugiau valandų į parą, tačiau rezultatas buvo ne ūkinis pakėlimas, bet nuosmūkis.

Po dviejų metų 'šuoilis į priekį' buvo sustabdytas. Kinija pradėjo panašėti į kitas komunistines valstybes, tai tačiau netiko Mao Cetungui. Sovietų Sąjunga jam niekados nebuvo sektinu pavyzdžiu, ten jis matė valdančią biurokratiją, paklusnias bei išnaudojamas mases, kas, aišku, visai neatitiko komunistiniam idealui. Už tat 1966 m. Mao pradėjo "kultūrinę revoliuciją", kurios tikslas grąžinti masėm revoliucijos karštligę. Mokyklos buvo uždarytos — mokytojai ir ypač mokiniai turėjo savo idealizmu užkrėsti visą kraštą. Rezultatai buvo tokie patys kaip ir 'šuoilis' pirmyn. Kinija vėl atsidūrė ant chaoso slenksčio. Tvarka buvo atstatyta, tačiau patenkintų nebuvo daug.

Negalima sakyti, kad nepaisant tų šuolių ir revoliucijų nebūtų padaryta jokios pažangos. Jei 1949 m. vos 10% kiniečių mokėjo rašyti, dabar tas skaičius padidėjo iki 35%. Maisto gamyba beveik padvigubėjo, palyginti didelė pažanga buvo padaryta geležies ir akmens anglių gamyboje. Gyventojų skaičius per tuos dvidešimt metų padidėjo kokiais 220.000.000 žmonių — šiandien Kinija turi per 760.000.000 gyventojų. Bet vieno žmogaus pajamos nesiekia nė 100 dolerių į metus, t. y. jos sumažėjo nuo 1949 metų beveik 50%!

Kaip ir anksčiau savo istorijoje, Raudonoji Kinija šiandien gyvena izoliacijoje nuo likusio pasaulio. Ne dėl to, kad svetimieji nenorėtų santykių, bet todėl, kad Kinijos valdovai tų santykių bijo. Šiandien Kinija palaiko diplomatinis santykius su 46 kraštais, t. y. trečdaliu visų valstybių, bet tik 18 jie turi savo ambasadorius. Kultūrinės revoliucijos metu 17 jų buvo atšaukti.

Turint galvoje, kad Rau-

Korpi Neo-Lithuania 1969 metų visuotinio suvažiavimo atidarymas. Inž. V. Mažeika skaito A. Laidino paskaitą. Prie stalo sėdi iš kairės: V. Šimkus, R. Modestienė, Al. Modestas, A. Augaitis, K. J. Gaižūčio nuotrauka

NEOLITUANŲ SUVAŽIAVIMAS

M. VALIUKĖNAS

Kas dveji metai Lietuvių studentų tautininkų Neo-Lithuania korporacijos valdyba sušaukia neolituonų suvažiavimą. Tokių suvažiavimų posėdžiuose pateikiamos, svarstomos Korpi darbu ir piniginės apyskaitos, peržvelgiami Korpi ėjimai, keliamos tolesnio kelio gairės ir išrenkami naujam dviejų metų laikui vadovaujantieji organai.

Taip š.m. rugpiūčio 30-31 d.d. Pottawattamie, Petro ir Ligijos Ambutų, vasarvietėje Benton Harbor, Mich., įvyko septintasis Korpi Neo-Lithuania išeivijoje suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo visų vietovių, kur tik veikia Korpi padaliniai, atstovai. Suvažiavimo posėdžiai praėjo darniai gra-

žia nuotaika bei rimtu klausimų tarimu.

Suvažiavimą pradėjo Korpi vyr. valdybos pirmininkas fil. A.C. Modestas. Susikaupimo minute pagerbti pastaraisiais metais mirusieji N.L. šeimos nariai: B. K. Balutis, J.J. Bačiūnas, I. Mašiotienė ir kt. korporantai.

Į prezidiumą išrinkti: M. Šimkus (pirm.), V. Mažeika ir Augaitis (vicep.), V. Morkūnienė ir L. Hofmanienė (sekr.). Taip pat išrinkta mandattų, rezoliucijų ir nominacijų komisijos.

Išklausoma apyskaitos — pranešimai, kuriuos pateikė Korpi pirmininkas ir kiekvienas vald. narys iš savo srities, o taip pat garbės teismo, stipendijų ir šalpos fondo, revizijos komisijos atstovai.

Keletas akimirksnių iš Korpi rūpesčių ir darbų. Vyr. valdyba palaike glaudžius ir pastovius santykius su visų padalinių valdybomis. Valdyba, dažniausia pats pirmininkas, lankėsi padaliniuose asmeniškai, siekiant našesnio darbo ar organizuojant kelių geografiniai artimesnių padalinių bendrus ėjimus. Suvažiavimas džiaugsmingai sutiko žinią apie naujo padalinio suorganizavimą Los Angeles, Calif. Gražiai ir turininga programa praėjo

pereitų metų ir šimtinė vasaros stovyklos. Valdyba telkė lėšas ir rėmėjus Korporacijų kultūrinėms pastangoms ugdyti. Korporacija buvo plačiai įsijungusi į Lietuvos laisvės kovos metų judėjimą ir veikimą.

Neo-Lithuania davė 1968 m. lietuvių tautinių šokių šventei dvi šokėjų grupes, kurias mokino N. Pupienė. Dar daugiau. Neo-Lithuania "atidavė" savo vicepirmininką dr. L. Kriaučeliūną, kuris dideliu atsidėjimu ir sugebėjimu sėkmingai suorganizavo ir iškilmingai pravedė minimą šventę. Nors nebūdami komiteto nariais, L. Kriaučeliūnui šiame darbe uoliai talkino visi valdybos nariai ir eilė korporantų.

Per tuos du metus mūsų eiles atėjo gražūs būrys jaunų kolegų. Tačiau į amžinybę iškelia Bronius Kazys Balutis, mūsų garbės narys, Lietuvos Ministeris ir Įgaliotas Pasiuntinys Didž. Britanijai. Jo laidotuvėse Londone, Korporaciją atstovavo — fil. E. Bartkus. Korpi Valdyba surengė mirties minėjimo akademiją Chicagoje. Velionio B.K. Balučio asmens, diplomato, publicisto — redaktoriaus (Nukelta į 2 psl.)

APAČIOJE: Iš Korpi Neo Lithuania visuotinio suvažiavimo. Kairėje jaunieji dalyviai, dešinėje vyresniosios kartos dalyviai.

J. Gaižūčio nuotraukos

"VISUOMENINĖS" BITĖS DUODA MAŽIAU MEDAUS...

Iš Vilniuje leidžiamo MŪSŲ SODŲ žurnalo (1969/7) galima sužinoti kad Lietuvoje dabar esą 595 visuomeniniai (t.y., kolchozų, sovchozų, medelėnų ir kitų valstybinių ūkių) bitynai, kuriuose esą 28,500 bičių šeimų. 1939 metais Lietuvoj buvo 206,880 bičių šeimų, tai yra, aštuonis kartus daugiau, negu valstybinis bičių viršininkas (sodininkystės ir bitininkystės tresto direktorius) mini. Tada bitės Lietuvoj nebuvo "visuomeninės". Bitininkystė tada buvo intymiai privatus užsiėmimas.

Ir dabar Lietuvoj bičių dar laikoma gerokai daugiau, negu tie 28 supse tūkstančių "visuomeninių" šeimų. Kolchozai su sovchozais — tie didžiuliai dvarai — vis dar negali susilyginti daugelio dalykų gamyboje su "sklypininkais". Matyt tie dar ir Lietuvos bičių daugumą išlaiko. Tik statistika kažkodėl jų jau nė neskaičiuoja. Bet jų yra. "Visuomeninis" medus parduodamas miestų parduotuvėse, apie pus-trėčio rublio kilogramas. "Privatininkų" medaus galima nusipirkti turguose, maždaug 3 rb. 20 kapeikų kilogramas, tai yra, kaina kaip sviesto.

Anot bičių (tų kolchozi

nių) viršininko, praėjusiais metais tos "visuomeninės" bitės sunesios 363 tonas "bendro" medaus, iš kurio 165 tonos buvę prekinio medaus. Vidutinis derlius buvęs iš vienos bičių šeimos 17,4 kilogramai "bendro" medaus, kurio 8 kg buvę prekinės kokybės. Normalios aritmetikos būdu skaičiuojant, tačiau taip neišeina. Visą nurodytą gauto medaus kilogramų skaičių dalinant iš nurodyto bičių šeimų skaičiaus niekaip derliaus vidurkio neišeina daugiau kaip 14 kg. iš viso ir tik 6,4 kg prekinio medaus... Tad derliaus skaičiavime ten kažkas šlubuoja: ar statistika, ar aritmetika...

Kadangi apie privaciai laikomas bites bičių viršininkas iš viso neužsiminė — lyg jų nebūtų, — tai nemini jis nė tų bičių našumo. Sovchozuose daugiau kaip pusė, o kolchozuose net trys ketvirtadaliai visų esamų bitynų esą smulkūs ir juose, anot viršininko, "žemas darbo našumas, augšta produkcijos savikaina, gaunamos pajamos nepadengia išlaidų". Be to, tuose "visuomeniniuose" bitynuose paprastai stinga nusiimančių ir tą darbą mėgstančių bitininkų.

(ELTA)

KAIP BUVO SUKURTAS KRISTUPO PLONAIČIO JACHTOS 'GULBĖ' KAPITONO MITAS?

K. MAŽONAS

1932 metų gale, gal 1933 metų pradžioje pas mane užėjo jaunas žmogus, dirbęs vienoj Klaipėdos laikraščių redakcijoj ir užvedė kalbą apie praeito sezono buriavimą į Kopenhagą ir Goeteborgą ir kokie manopjektai sekančiam buriavimo sezonui. Nenumatydamas nieko blogo, pasisakiau, kad ketiname šį kartą pasukti į Šiaurės jūrą, aplankant Londoną ir Oslo. Tas mudviejų pasikalbėjimas sekančią dieną pasirodė laikrašty. Bet čia įvyko mano nenumatyta bėda. Mano namuose pakilo tikra audra.

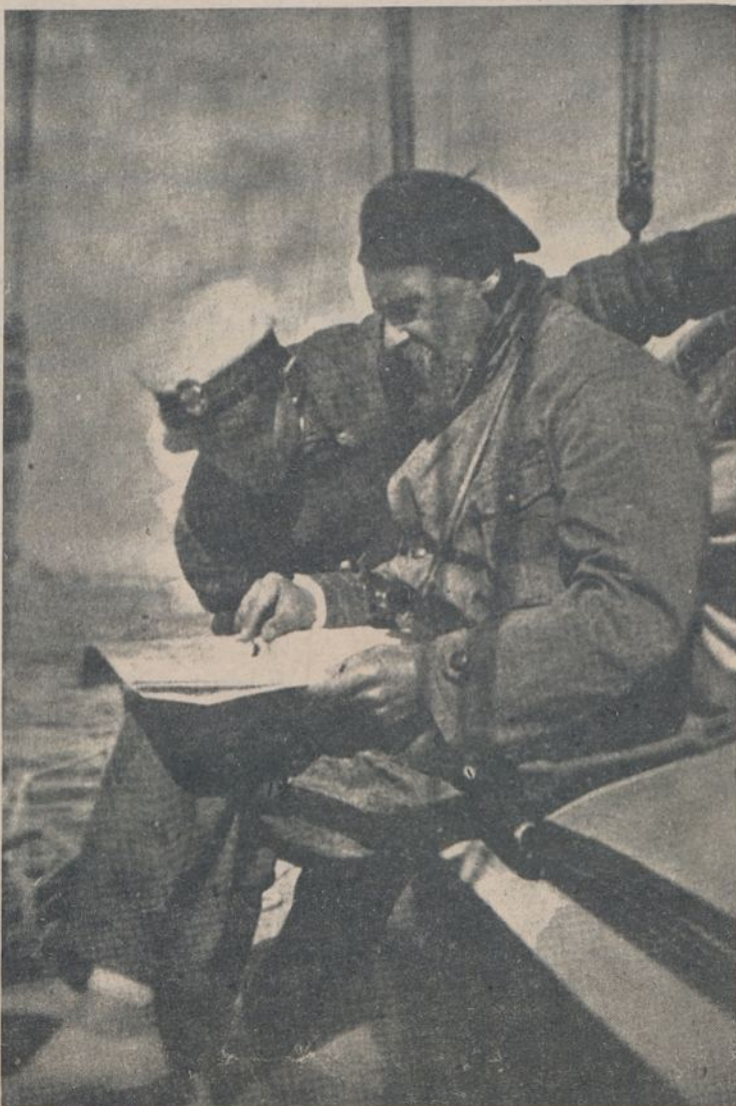
-- Tu ne vyras ir ne tėvas. Tau ne šeima rūpi, o tik nori kur tai basytis, nusiskandinti ir kitus nuskandinti ir mus varge palikti.

Telefonas be paliovos pradėjo skambėti, nes draugai ir buriuotojų šeimos panašiai išmetinėjo. Matau, jei taip reikalai tęsis iki vasaros, bus sunku numatyti projektą įvykdyti. Kas daryti? Užgincyti? Jaučiau, kad tuo sudarysiu anam jaunam laikraštininkui nemalonumą, bet turėdamas galvoje sumanymo vykdymą ryžausi užgincyti, nors tai ir man pačiam buvo nemalonu ir nesmagu. Kitos išeities nemačiau. Parašiau į redakciją kad tokio pasikalbėjimo nebuvo. Laikraštininkas paskambino man, bet ir jam užgincijau, kad jo nemačiau. Galvojau, jei pasakysiu tikrąją užgincijimo priežastį, tai jis sekančiame laikraščio numeryje ir paaiškins -- kas reikalo nepataisys.

Galvojau, kad vyras supras mano nelengvą padėtį ir man dovanos. Bet matomai jis nesuprato, greičiausiai ir suprasti nepanorėjo, o pasiryžo man keršyti. Taip ir prasišėdė kūrimas Kristupo Plonaičio jachtos Gulbės "kapitono" mitas.

Mintis papropaguoti ir supažindinti mūsų atgimstančios valstybės spalvas ir jauną buriavimo sportą ir mūsų Klaipėdos Jachtklubą ir už Lietuvos ribų, bei ryšių užmezgimas su Pabaltės, Skandinavijos, o galimai ir Anglijos reprezentaciniais jachtklubais, kilo mano galvoj jau gale 1930 metų. Šia mintim pasidalinau su Bernardu Buntinu, kuris man entuziastingai pritarė.

Šito sumanymo įvykdymas keturių buriavimo sezonų bėgyje buvo mudviejų bendras darbas ir mudu vienas be kito to sumanymo nebūtumėm pajėgę įvykdyti. Jei aš buvau tas spiritus movens et pecunia -- tai Buntinas buvo energingas ir sumanus

Inž. B. Buntinas ir proviz. K. Mažonas ant "Gulbės" denio vienos kelionės metu.

vykdytojas. Jo globojama buvo ir mano jachta Gulbė kaip žiemą, taip ir vasarą. Rudenį po plaukiojimo sezono ją iškeldavo ir "nurengdavo". Pavasarį ją nuleisdavo į vandenį ir paruošdavo tolimam buriavimui. Jis iš visų su Gulbės buriavusių buvo sumaniausias ir buriavimo mene. Dar žiemos metu mudu bendrai sudarydavom planą kur vykti ir aš numatytam maršrutui parūpindavau reikalingus jūrlapius ir kitą reikalingą medžiagą bei rankvedžius. Bernardui pas mane atsilankius, studijuodavom maršrutą bei kitas smulkmenas.

Sezonui artėjant kildavo klausimas ką pasiimsiva sau padėjėjais. Pasiūlymų netrūkdavo ir ne vien iš Klaipėdoj gyvenančių. Prisimenu kai 1933 metais pavasarį man būnant Kaune susitikau su kol. A. Vienuoliu - Žukaus-

ku ir jis man pasakė: -- Paimk ir mane šitam žygiui, aš pasistengsiu gražiai aprašyti šitą jūsų buriavimą.

-- Labai būtų malonu ir garbinga patekti į Lietuvos literatūrą, bet žinai, kolega, kad toj mažoj jachtutėjdviejų vaitininkų bus per daug... -- atsakiau jam. Antrajam mūsų buriavimo žygiui į Daniją ir Švediją Ber-

Kasmet mudviejų buriuotojai - padėjėjai pasikeisdavo. Kadangi 1933 metų buriavimo maršrute grįžtant iš Oslo buvo numatytas ir Goeteborgas, K. Plonaitis ir vėl pasisiūlė per Buntiną. Mat iš praeitų metų atsilankymo Goeteborge buvo užsimezgę sentimentalūs ryšiai su tenyškio konsulo dukterimi ir maloniai šiais metais turėjo kas tai šituo klausimu sprendžiamą įvykti. Drauge jis siūlė palmti ir savo brolių Jurgį.

Kiekviena jachta kaip ir kiekvienas jūros pastatas plaukiojantis jūromis ir lankantis svetimus uostus, privalo turėti dokumentą išduodamą savojo uosto, taip vadinamą musterrole, kuris visai igulai atstoja pasą ir vizas.

Šitame dokumente turi būti atžymėta kiekvieno igulos nario atliekamas jachtos darbas. Jachtos vadovas privalo turėti leidimą valdyti jachtą jūromis, nes jis neša atsakomybę už įvykusias avarijas, padarytus nuostolius bei igulos nario ar pašalinio žmogaus nuskendimą jei tas įvyktų dėl jachtos vadovo kaltės. Ir draudimo įstatigos neatlygina nuostolius, jei jie pasidarė jachtai vadovaujant asmeniui, kuris neturėjo oficialaus leidimo jachtai vadovauti.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER
SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t.t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9387

LITHUANIA
700 YEARS

Veikalas kainuoja 12 dol.
Per LNF užsisakant -- 10
dol. Čekį rašyti: Lithuanian
Independence Fund Inc.
87-80 96 Street, Wood-
haven, N. Y. 11421.

Norintieji knygą platinti
kreipiasi tuo pačiu adresu.

HELP WANTED MALE

MEAT
PACKAGING
and
PROCESSING
POSITIONS AVAILABLE
APPLY AT:
PESCHKE SAUSAGE
CO.

800 CONANT
DETROIT, MICH.
Hours: 8 A. M. to 2 P. M.
(77-86)

Wanted at once
experienced
MOLDERS

with brass & aluminium
experience. Steady
work. 50-hour week.

Ask for Mr. Forten-
bacher.

NOREN PATTERN &
FOUNDRY CO.
Fruitport, Mich.
616-865-3192
(71-80)

Fil. dr. L. Kriaučiūnas skaito paskaitą.

J. Gaižučio nuotr.

Neolituany suvažiavimas

(Atkelta iš 1 psl.)

riaus, visuomenininko, entuziastingo jaunimo gerbėjo ir neolituano apybraižą savo paskaitose pateikė: dr. P. Daužvardis, Leonardas Šimutis ir fil. A. Augustinavičienė. Akademijos meninę dalį iškiliai atliko: D. Stankaitytė, Stasys Baras ir Zita Kevalaitytė-Visockienė.

Be to, Korp! Valdybos vadovybėje dirba du reprezentaciniai vienetai: orkestras ir krepšinio komanda. Pastaroji yra jau penki metai paeiliui Chicago. Marquette Park lygos meisteris!

Iš Korp! NL padalinių pranešimų išgirsta korporacijos pastangos ir žingsniai paskirose vietovėse.

Pranešimus lydėjusieji suvažiavimo dalyvių paklausimai, o taip pat kilusios kai kuriais klausimais diskusijos išryškino Neo-Lithuania

nūdienį veidą ir josios rūpesčius. Suvažiavi-

mas išreiškė buv. Korp! Valdybai ir kitų organų vadovybėms padėką ir patiektą apyskaitas patvirtino.

[naują Korp! Valdybą išrinkta: Algis Modestas, Leonas Kriaučiūnas, Jonas Valkiūnas, Bronius Kasakaitis ir L. Virpsaitė-Hofmanienė. Valdybos adresas: 6456 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629 (telefonas) 312-434-0351. Taip pat suvažiavimas išrinko revizijos komisiją, stipendijų ir šalpos fondo valdybą, garbės teismo ir Korp! tarybos narius. Suvažiavimas priėmė komisijos paruoštą rezoliuciją.

Suvažiavime turiningą fil. A. Laikūno paruoštą paskaitą perskaitė prez. vicep. V. Mažeika. Sekmadlenio rytu suvažiavimo dalyviai išklause ten pat vasarvietės rajone atnašaujamas tėvo J. Kubiliaus, SJ, mišias. Suvažiavimas baigtas Tautos Himnu.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday

by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpis.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12
MONTH
\$10,000
or MORE

Savings certificates issued for six months or one year - in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

INSURED

4 3/4%
per annum

Passbook Savings
Accounts

Paid Quarterly

Computed and Paid
as of:
Mar. 31 - June 30
Sept. 30 - Dec. 31

5%

6 or 12
MONTH
\$5,000
or MORE

Savings certificates issued for six months or one year - in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

2212 W. CERMAK RD.
Chicago, Ill. 60608
Virginia 7-7747

PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

Tévas J. Liauba, Brooklyno pranciškonų viršininkas, pokalbyje apie kultūrinį židinį su Dirvos bendradarbe E. Čekiene. L. Tamošaičio nuotrauka.

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINYS NEW YORKE

Emigracija vyksta visais laikais, visose tautose dėl įvairių priežasčių. Ir lietuvių tauta jos neišvengė nuo seniausių laikų iki dabartinių. Šiandien jau lietuvių užtinkame visuose pasaulio kraštuose. Vienur jie žūna likimo blaškomi tarp svetimųjų, kitur buriasi draugėn, kūriasi netoli viens kito, steigia savo draugijas tautybės išlaikymui ir tėvynės meilės ugdymui savo vaikuose. Kur didesnis skaičius įsikūria artimose apylinkėse, ten jie ilgiau išlaiko savo tautos kultūrą ir tautybę.

Tačiau įsikūrus draugijoms, suorganizavus chorus reikalinga patalpa susirinkimams, chorų repeticijoms, vaidinimams, paskaitoms, sportui ir pramogoms. Be savų patalpų neįmanomas joks veikimas, joks lietuvių tautinis judėjimas. Kyla idėja būtinai ir kuogreičiausiai įsigyti nuosavus lietuvių namus.

Jau nuo senų laikų lietuviai daugiausia emigravo į JAV ir jie pirmiausia jautė savo namų reikalingumą, todėl stengėsi kurti viens kito kaimynystėje jausdamiesi lyg savo tėvynėje, steigė vaikams lietuviškas mokyklas, statė savo bažnyčias ir meldėsi gimtąja kalba, steigė chorus, teatrų, leido lietuviškus laikraščius ir knygas.

Mes, paskutinioji ne savo noru, ne laimės ieškoti iš tėvynės išvykusių lietuvių išeivija, atvykę į šį kraštą radom daugybę pirmųjų mūsų ateivių pastatytų bažnyčių, klubų, mokyklų, priestiegtų organizacijų ir eilę lietuviškų rajonų. Tas nuolatinis lietuvių tautinis judėjimas stiprina mūsų palaužtą moralę, palaikė dvasiniai dėl prarastos tėvynės, artimųjų bei mylimų asmenų. Mes radom viską paruoštą mūsų sutikimui ir senuosius brolius lietuvius laukiančius ir vėliau mus globojančius. Reikėjo tik tvirtai statyti pedą naujoje žemėje, kurti ir jungtis į pastatytus, suorganizuotus lietuviškus židinius, stiprinti juos, gaivinti naują, jauną tautinę dvasią.

Mes neturėjome tų didelių rūpesčių, kuriuos teko nugalėti pirmiesiems mūsų emigrantams. Vieni jungėmės į jų organizacijas, kiti steigėm naujas ir susirinki-

mams bei pramogoms turėjome puošnias patalpas jų pastatytuose klubuose ar parapijų salėse. Savo vaikus siuntėme į lietuviškas mokyklas.

Bet laikas vietoje nestovi. Lietuviai tvirtiau atsistojo ant kojų kėlėsi į gražesnius rajonus palikdami savo pastatytas bažnyčias bei visus kultūrinius židinius kitoms tautoms. Ir taip vos praslinkus dešimtmečiui nuo mūsų įsikūrimo šiame krašte, pajutome, kad prarandame savo lietuviškojo tautinio judėjimo centrą, iš kurių apgyventų rajonų patys išlankstėme į didmiesčio pakraščius.

Tada New Yorko apylinkėse daugiausia lietuvių apsigyveno Woodhaveno ir Richmond Hill rajonuose, kur anksčiau nebuvo nė vienos bažnyčios, nė mokyklos ar kitokių nuosavų lietuviškų salų. Ir štai kilo nauja problema, kurią nugalėti ėmėsi iniciatyvos ir rizikos iki šiol lietuvių apgyventame Brooklyne įsikūrę Tėvai Pranciškonai, nutarę pastatyti naują Lietuvio Kultūros židinį.

Lengva nutarti, bet sunku tokią didį nutarimą bei užsimojimą įgyvendinti, todėl praėjo dar daug laiko beieškant tam neeiliniam pastatui tinkamos vietos, platesnės apimties žemės ploto, valdžios leidimų ir už vis labiausiai pinigų, todėl kartu su ieškojimu vietos tėvai pranciškonai New Yorque tuoj pat pradėjo ir aukų rinkimo vąj visais metodais, net ir vaikščiojant po namus.

Pagaliau žemė nupirktą su keliais pastatais Highland Blvd. prie pat parko ir jau š. m. rugsėjo 21 dieną buvo iškilmingai pašventinta dalyvaujant dideliame newyorkiečių būriui, į kurį Tėvas Leonardas Andrius, pranciškonų provincionas, prabilo tokiais žodžiais: "Kai Lietuva pavergta, kai lietuvių Amerikoje nusilpo, kai jaunimas ištastytas visiško išsisklaidymo pavojun, o vistiek reikia pastatyti kultūros židinį. Apie jį seniai kalbėta, ir dabar atėjusi didžioji valanda. Jis tarnaus ne tik New Yorko, bet ir viso pasaulio lietuviams, o jį pastatys tik tada, kai visi New Yorko apylinkės lietuviai jungsis į vieną ir nesigailės aukos šiam kil-

ATSIISVEIKINIMAS SU JUSTINU VAIČAIČIU BOSTONE

Rugsėjo 25 d. 4 val. po pietų Bostone mirė mokytojas ir uolus visuomenės veikėjas Justinas Vaičaitis. Mirė žmogus, kurio netekimą skaudžiai pajus ne viena lietuvių organizacija. Velionis tik šių metų pavasarį buvo sulaukęs 65 m. amžiaus. Jis buvo kilęs iš tos pačios šeimos, kuri lietuvių tautai davė poetą Praną Vaičaitį.

Mirtis ateina po ilgų kančių, kaip laukiama iš vaduotoja, mirtis ateina staigi, triukšminga ir tragiška, mirtis ateina tyli, nelaukta, kaip saulę užstoja debesėlio šešėlis, ir užgesina žmogaus plakančią širdį.

Mirtis išplėšė iš šeimos tarpo ir Bostono lietuvių visuomenės didžiai gyvą ir svarbų narį, mūsų mylimą ir gerbiamą Justiną Vaičaitį. Viešpats pasišaukė į savon ramybėn, pasišaukė ramiai ir tyliai, tačiau visų mūsų giliam nuliūdimui.

Cia nors trumpai pakeliam kelią velionio gyvenimo keliu, kad geriau suprastumėm tuos siekius, kuriais jis gyveno, kad pažvelgtumėm į tuos tolius, kurių jis siekė. Daugelis mūsų per gyvenimą keliaujame nesuprasti, gana dažnai tik tada, kai mirtis nušluos to gyvenimo vieškelio dulkes, sužėri mūsų nuotolio lobius.

Justinas Vaičaitis gimė 1904 m. gegužės 27 d. Raseinių apskrityje, Skirsnemunės vl., Staknių kaime. Jau gimnazij moksldamasis reikėsi patriotinėje visuomeninėje veikloje, nuo gimnazijos laikų aktyviai dalyvavo šaulių organizacijoje. Jaunystėje tarėsi suradęs pašaukimą, norėjo tapti dvasikiu, keletą metų eidamas mokslus Kauno kunigų seminarijoje, kur garsėjo kaip gabus kalbėtojas, būsimas geras pamokslininkas. Tačiau, būdamas tiesus ir atviras su savimi ir kitais, Just. Vaičaitis nusprendė

niam tikslui. Toji pagalba mum reikalinga, kaip žuviai vanduo ir paukščiui oras. Padėkite mums, padėkite sau, padėkite lietuvių bei".

Iškilnėse dar kalbėjo Tėvas Juvenalis Liauba, Brooklyno pranciškonų viršininkas, generalinis konsulas A. Simutis, šventinimo apeigas atliko prel. J. Balūnas. Vakare įvyko koncertas - vakarienė, kurios pelnas buvo skirtas naujų planų įgyvendinimui.

Kultūros židinio projektą sudarė arch. A. Tylis. Projekte numatyta didžiulė salė, koplyčia, vienuolynas, lituanistinės mokyklos, biblioteka, spaustuvi, meno galerija, redakcijų ir administracijų patalpos, organizacijoms kambariai, muziejus ir kita. Newyorkiečiai džiaugiasi šiuo didžiu tėvų pranciškonų užsimojimu, senai to laukė, tačiau vien džiaugsmo ir laukimo per mažą reikia ir paramos ir tai nedelsiant, nes juk ir taip tenka apgailestauti, kad šių planų įgyvendinimas per ilgai užsitiesė.

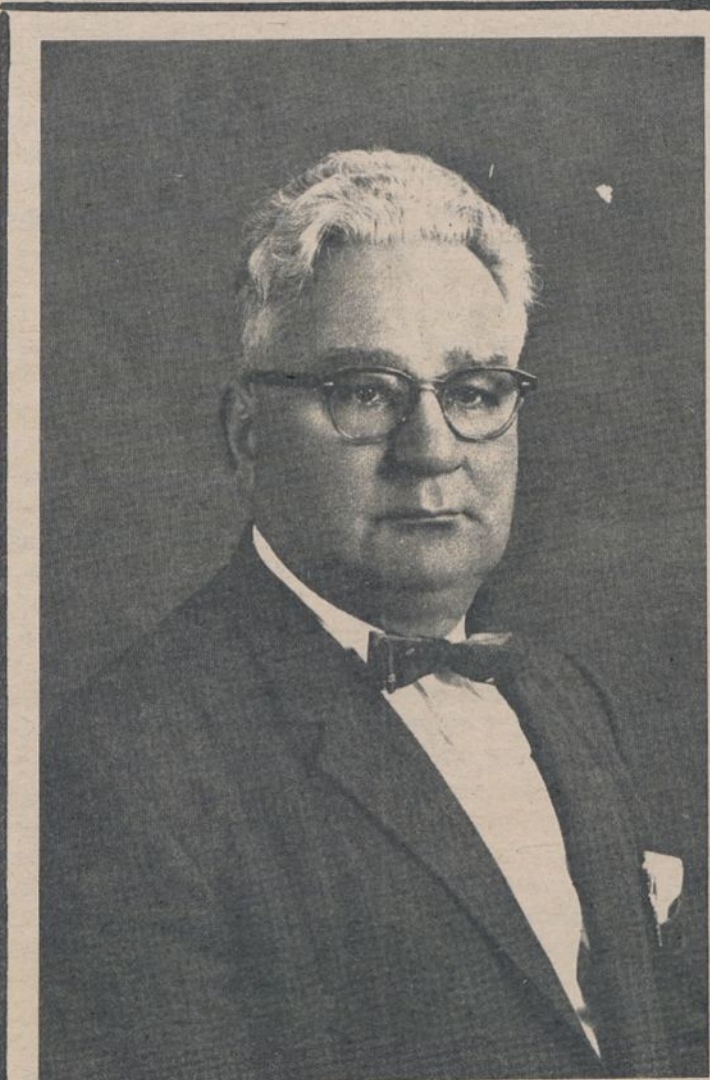
E. Čekienė

Vytautas

dė neturįs pašaukimo, iš seminarijos perėjo į pasaulietiską gyvenimą, toliau studijavo Vytauto Didžiojo universitete hu-

kietomis derybomis su tų kraštų vyriausybėmis per ilgesnį laiką pavyko išsikvoti daugiau laisvių, geresnio gyvenimo.

Velionis Justinas, atsidūręs Australijoje, tuo jau pat jungiasi į lietu-

A.A. Justinas Vaičaitis

manitarinius ir teisių mokslus, ruošėsi tikram savo pašaukimui -- jaunimo mokymui, kurį jis vykdė kaip gimnazijos mokytojas, kartu intensyviai dirbdamas šaulių ir Vilniui vaduoti Sąjungose, organizuodamas jų būrius bei skyrius, ruošdamas ir režisuodamas dramos vaidinimus, skaitydamas paskaitas.

Atkeltas į Kauną dirbo Valstybės Kontrolėj.

1940-44 okupacijos metais Just. Vaičaitis dalyvavo pagrindžio laisvės kovoje, dirbo tėvynės vadavimo darbą. 1941 m. tėvynėi laisviau atsikvėpus, velionis Justinas kurį laiką Vilniuje buvo laikinosios Lietuvos vyriausybės švietimo mjos valdytojas, o šias pareigas vėliau perėmus Germanui, liko ir toliau dirbti švietimo administracijos darbą. Tuo pat metu buvo Darbo Rūmų vakarinių kursų vedėjas. 1944 m. pasitraukė į vakarus -- į Šveicariją, kur buvo Yverdone'o ir Berno lietuvių komiteto pirmininku, glaudžiai bendradarbiavo su pasiuntinybės patarėju dr. Albertu Geručiu.

1949 m. Just. Vaičaitis su žmona atsikėlė Australijoje, Sydnejaus mieste. Amerikos lietuviai imigrantai sunkiai įsivaizduoja vargus, kuriuos turėjo pegyventi mūsų tautiečiai, patekę į kitus kraštus, o ne į JAV. Jie ten dažnai būdavo pažymėti įvairių suvaržymų antspaudu, darbo sričių apribojimu ir dažnai net žmogiškos vertės pažeminimu. Ir tik dėka susikūrusių tautinių organizacijų, susiklausymu, vieningumu ir

visų organizacijų kūrimą savo tautiečių pagalbai organizuoti, o 1950-1953 metų laikotarpyje atsistoja pačioje lietuviškos veiklos viršūnėje -- ten jis buvo Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkas

ŠIS BEI TAS

• Saviškį lietuvių, patekusių mišrion šeimon, išlaikyti savoje visuomenėje -- dabar yra skaudžiai svarbus dalykas, nes vis ir vis daugėja mišrių vedybų, o sunku tikėtis, kad jų galėtų sumažėti. Bet visiškai jas nurašyti į nuostolius -- didelė klaida, jauni žmonės yra minkšto nusistatymo, dar daug kuo abejoja, dažnai ieško naujų kelių ir idealų, dairoi idėjinio pasireiškimo dirvos, tad kartais iš šalies pagalba daug gali nulemti. O jauni susituokėliai, paprastai, yra paties stipriausio amžiaus ir nemažiau išsimokslinę, visapusiškai pajėgus asmenys. Jei mes mokėtume juos savon bendrijon įglaudinti, jie mūsų tautai būtų naudingi net trejopu būdu: patys savo sąmoningumu veiklumu; savo prieaigiu, jei jį išmokyti lietuviškai; taip pat ir artimesniais ryšiais su svetima tauta, nes šandien mes visom priemonėm ieškome bičiulių ir rėmėjų, padėjėjų kovoti su bolševikiniu okupantu.

• Vienas iš pirmųjų tikrai veiksmingų žingsnių įkviešti mišrios šeimos lietuvių savon bendrijon, kad išsilaikytų nenutolę nuo savo tautiečių ir lietuviškos kultūros, tai būtų -- užsakyti lietuvišką laikraštį! Tai įvykdyti galėtų šeimos bičiuliai, pažįstami ar kaimynai. Be abejo, tuo reikalu susidomėti, surasti mišrias šeimas ir sužinoti, ar neskaity jokie savo spaudinio, yra LB vietinės apylinkės pareiga. Gali tą pareigą pasiimti ir bet kuri draugija, LB apylinkės vienas valdybos narys turi būti įpareigotas tuo klausimu gyvai rūpintis ir -- šlokiu ar kitokiu būdu siekti sėkmės. O nuolatos lankanti sava spauda savaitė, nejučiomis neleistų tautiniam jausmui užgesti, teikdama įvairių žinių apie lietuviškus darbus, primindama savą kalbą, draugijų veikimą, koncertus ir t.t. Ypač Dirva gražiom iliustracijom ir tautiniu turiniu visuomet būtų naudingas įrankis lietuvių palaikymui mišrioje šeimose.

• Lietuvių Fondo aprašuose bei reklaminiuose straipsniuose vis tebekartojamas naivus bei tą įstaigą žeminas posakis, kad esą kas metai prašymų gauti paramos iš LF gaunama daug didesnė sumom, negu yra pinigų -- todėl visų prašymų dar negalima patenkinti. Pvz., 1968 m. pinigų skirstant buvo patenkinta maždaug tikrai pusė prašymų. Argi ne pagal nuosavą, rimtai išdirbtą planą LF turėtų skirstyti lėšas mūsų kultūros reikálams? O gal tokio plano visiškai nėra? (tai būtų net koku pripažinti). Atskirų prašytojų norus tenkinti tai -- panašu į BALFO darbą, kur reikia šelpiti neturtėlius. Bet kultūros darbams tokia tvarka permenka -- jau laikas tai suprasti.

• Sėjoje P. Čepėnas duoda labai vertingą straipsnį -- nurodo konkrečius faktus, kur okupuotoje Lietuvoje leidžiamuose bolševikinuose raštuose ryškiai klastojami faktai, ypač praeities įvykiai, keičiami ar žalojami ankstesni raštai etc. Taip elgiasi ne tik Komunistų partijos institutas, bet net ir Vilniaus Kapsuko universitetas bei kitos tartum rimtos įstaigos. Gal būtų, bus patogiau vėliau atskirti, kur tikras raštas, o kur nepatikimas ir reikalingas peržiūrėjimo, naudojantis universiteto leidiniais -- bolševikinis universitetas turės tą gėdingą antspaudą -- "kapsukinis"!

SKIRPSTAS

Korp! Neo-Lithuania 12-ta stovykla (3)

Dr. Eugenijus Noakas

Kaip kiekvienais metais, Korp! Neo-Lithuania stovykloje ta diena buvo paskelbta "Fuksų" -- juniorų diena. Tai yra vienintelė diena metuose kada korporacijos juniorai turi savotišką teisę ir bandymo dieną, jie turi atlikti įvairius darbus ir už atidirbtą darbą gauna seniorių bei filisterių parašus, o tokių parašų jie turi surinkti mažiausia 25. Jie griebsi visokių priemonių tiems parašams surinkti. Be to, ir visa ta diena buvo skirta juniorų pasirodymams. Junioras V. Krapauskas skaitė referatą tema -- lietuviškas išlaikymas išeivijoje. Amerikonizmo išvengti, anot jo, yra sunku, čia įtakos daro mo-

Atsisveikinimas su Justinu Vaičiūnu

(Atkelta iš 3 psl.)

Tavo dvasia jungsis su visais ištikimais tėvynės sūnumis ir per amžius bus gyva.

Išėkis ramybėje, mėlai Justina, o Tavo mylima šeima -- ir mes likę liūdesyje ryžtamės gyventi tomis idėjomis, kuriomis Tu gyvenai, siekti tų melsvų tolių, kurių Tu siekei.

Vellionis Just. Vaičiūnis rugsėjo 29 d., gausaus būrio Bostono lietuvių buvo palydėtas į šv. Petro liet. parapijos bažnyčią, kur gedulingas šv. Mišias atnašavo pats klebonas kun. A. Baltrušis, asistuojant kunigams Janiūnui ir Svirkai. Gražiai ir jautriai J. Naujalio "Kad skausmas" ir A. Stradellos "Atleisk, o Dieve", pagiedojo solistas Ben. Povilavičius, akompanuojamas komp. Jer. Kačinskio. Iš bažnyčios vellionis palydėtas į Bostono Forest Hills kapines, kur atsisveikinimo žodį tarė Ant. Matjoska.

kykla, aplinka, o reikia būti realiams, jo išvengti yra tik vienas kelias -- grįžti į Lietuvą, bet tai dar toli gražu neįmanoma, o tuo labiau čia ir geros materialinės sąlygos. V. Krapauskas abejoja, kad suamerikonėjimas būtų mums pavojingas, kol dar dvasioje ir mintyse išliekame lietuviais.

Po šių išanginių žodžių užvirė jaunimokarštos diskusijos. Prietais vadovs, kad lietuvių likti tik dvasioje ir mintyse labai sunku, jei užmiršti lietuvių kalbą, savo papročius, savo tautos istoriją. Pagaliau paabėjo ar mes nepertoli nu einam su taip vadinamu amerikonėjimu, nes geras anglų kalbos vartojimas tai dar nesuamerikonėjimas. Atkreiptas dėmesys į visas kitas Amerikoje gyvenančias tautybes, kaip jie bendrauja tarpusavyje, švenčia savo šventes, vartoja savo kalbas. Jau nekalbant apie žydus, mes galim matyti dideles ir turtingas bendruomenes -- lenkų, ukrainiečių, pagaliau italų ir kt. Kas pagaliau yra tikras amerikonas? Tik indėnas, bet ir tas faktinai kalba ne angliškai. Tad amerikoniškai yra čia gimę, augę ir angliškai kalbantieji atelviai iš visų kraštų. Vieni yra užmiršę savo tėvų -- protėvių kalbas ir papročius, kiti susimaišę vedybų metu ir tokiu būdu nežino kas esą, tad amerikoniškai.

Visi diskusijose dalyvavę pasisakė, kad mes turime išlaikyti lietuvišką ir tik netekę sąžinės gali užmiršti savo as, savo tautą.

Juniorų diena baigėsi vakare su "Fuksų Teisumu". Tai jau Amerikoje atsiradusi korporacijos stovyklose tradicija duodanti juniorams teisę, su sveiku humoru bausti seniorus ir filisterius už savo korporacijos spal-

vų (korporantiškos kepurės ar juostos) nesaugumą ir kt. Šiais metais tas teismas praėjo sklandžiai, nes bausmės vyresniems buvo parinktos gana įdomios ir juokingos. Žinoma, ir vyresnieji nenusileido ir tuoj po juniorų teismo, surengė visiems to teismo dalyviams savo teisimą, kuris savo humoru buvo pranašesnis už pirmąjį. Gražaus buvo visiems juoko iš visų išdaigų. Ir tikrai visi pasijuto esą vienos jaunos šeimos nariai.

PENKTADIENIS -- RUGPIŪČIO 29 DIENA

Filisterė profesorė Aldona Augustinavičienė skaitė paskaitą tema "Amerikos universitetai ir mes". Pradžioje paskaitininkė konstatavo jog Amerikos universitetų nedidelės grupės studentų ir profesūros dvasia yra labai negatyvi. Tos grupės tarnauja žiauriai bet populiariai šio amžiaus filosofijai. Pastaroji filosofija skelbia ateizmą, antipatriozmą ir naują moralę. Būtent šeima nebeteuri jokio mistinio aspekto, tai yra sutartis kuri gali būti kiekvienu metu panaikinta. Idealizmo nei heroizmo kaip tokio nėra. Žmogui nereikia jokios laimės, jis nori tik tiktai trumpų sensacijų. Užtat meilė pakeičia seksą, kuriam nereikia jokių jausmų, dar didesnę sensaciją duoda LSD narkotikų vartojimas. Sunkus darbas ir aukštesni siekliai gyvenime neturi reikšmės. Toji filosofija yra remiama kai kurių jaunų intelektualų bei rašytojų. Ji skleidžiama per filmus, teatrą, pornografiją, televiziją bei plačiąją spaudą ir daro didelės įtakos jaunimui.

Iš kitos pusės, anot prelegentės, nereikia užmiršti, kad prie to pri-

Stovyklos vadovų krikštas.

J. Gaižučio nuotrauka.

sideda tik mažoji Amerikos universitetų bei profesūros dalis, didžioji visuma rimtai studijuoja ir ruošiasi tapti naudingais šio krašto piliečiais. Tačiau apie juos niekas nieko neužsimena. Negalima užmiršti dvidešimtojo amžiaus didybės, dar niekada pasaulis nedarė tokios pažangos, dar niekada, nežiūrint komunistinio pavergimo, laisvas pasaulis taip labai nesirūpino atskiro individo gerove. Dvidešimtas amžius turi daugelį didelių mąstytojų ir rašytojų, jie išlaikė žmonių garbę ir pasididžiavimą. Jie kaip arai skraidavo virš visų ir niekas jų nepastebė. Tie rašytojai ir mąstytojai tęsia tradicinę filosofiją, kuri atstovauja žmoniškąją teisybę. Atseit jie giliai supranta žmogišką prigimtį, kuri nėra pakeičiama ir visi tie, kurie yra prieš žmogišką prigimtį, anot paskaitininkės, anksčiau ar vėliau išnyksta.

Nurodydama bendras ir universitetų neigiamas, fil. A. Augustinavičienė patarė mūsų jaunimui kovoti su tomis Amerikos universitetuose pasireiškiančiomis neigiamybėmis, nes jos yra pavojingos ir žalingos. Natūraliai jaunas žmogus yra linkęs į gerį ir kaip tik mūsų lietuviškos studentiškos organizacijos padeda jam bręsti tuo keliu. Baigdama paskaitą, ji pabrėžė, kad mes visi džiaugiamės Korp! Neo-Lithua-

nia stovyklomis ir tikime, kad jaunieji korporantai, korporantės išaugs ištikimais lietuviais.

Kaukių balių V. Krapauskas laimėjęs pirmą premiją už kaukę "Mozė".

J. Gaižučio nuotrauka

Penktadienio vakare įvyko, jau tradicija tapęs stovyklose, kaukių vakaras. Visi kiek išmanydami persirengę atvyko į tą vakarą. Ir kokių kaukių nesugalvota, išradingumui tikrai buvo daug vietos. Už geriausią kaukę jury komisija skirstė premijas. Iš pavienių kaukių pirmą premiją laimėjo V. Krapauskas už kaukę Mozė, iš porinės grupės buvo dvi premijos -- Ged. Mitinas ir Dalia Maurukaitė -- Šlapjurgis ir Šlykštytė, ir Edas Modestas ir R. Modestienė -- Teodoras ir jautis. Iš trečios grupės (grupinė) premiją laimėjo "Naktibalda" -- Gr. Grybaitė,

Audronė Pavilčiūtė ir Romas Česas.

Šeštadienį stovyklautojai turėjo pasiruošti Korporacijos suvažiavimui. Tokie Korporacijos suvažiavimai vyksta tik kas dveji metai.

Visą stovyklavimo laiką dalyviai turėjo daug laisvų valandų kur pasivertė sportui -- krepšiniui, stalo tenisiui, plaukiojimui.

Šeštadienio vakare buvo suvažiavimo iškilmingas atidarymas, o po vakarienės literatūros vakaras, kurį pravedė fil. Al. Antanavičius.

Sekmadienio rytą paskutinį kartą šio stovykloje buvo pakelta mūsų trispalvė vėliava ir po iškilmingo stovyklos uždarymo ta vėliava buvo nuleista. Po vėliavos nuleidimo dr. kun. Kubilius ir vėl visiems stovyklautojams atlaikė mišias.

Taip atrodė 12-toji Korp! Neo-Lithuania stovykla. Tai buvo kažką panašų į bičių avilį, kur visi, vieni kitiems padedant, dirba, džiaugiasi kartu esą. Ir liūdesdami išsiskirstė po visus Amerikos kampus.

Visus stovyklos įvykius nebūčiau pajėgęs taip chronologiškai perduoti, jei nebūčiau turėjęs gerų pagalbininkų, tai visos "Naktibalda" redakcijos kolektyvo su gausiais talkininkais. Dėkui kolegos ir kolegės! "Naktibalda" stovykloje išeidavo reguliariai kasdien, kruopščiai nupaskodama visus stovyklos įvykius. Gera skaityti viską kas yra padaroma su meile ir net su sveiku korporantišku humoru.

Tiesa, dar svarbu paminėti, kad Korporacijos stovyklų vadovybė visuomet rūpinasi ne tik stovyklautojų gera nuotaika, dvasiniu pengu, maistu, bet ir prižiūri savo narių sveikatingumą. Šiais metais mačiau kaip rūpestingai visus globojo mūsų stovyklos gydytoja dr. Birutė Kasakaitienė.

SKAITYK IR PLATINK
D I R V Ą

ALYTIS

ANDRIUS NORIMAS

(Dirvos konkurse 1968 m. laimėjusi II vietą novele)

(5)

Bet

svarbiausia, kad mano kuopa, kurion buvau paskirtas, buvo apnakvinta kaip tik Jucevičių namuose. Kad ne tas onušketis Vaclovas, kurs mane kautynėse buože pritrenkė, aš viską daug lengviau būčiau atlikęs... Bet vistiek iš Jucevičių mergiškų sužinojau, kad tėvelis buvo sušaudytas, o motina sirgo. Įsigavęs pas motiną, išprašiau pasakyti kas atsitiko su pinigų dėže. Ji buvo nepaliesta ir bolševikų neatrasta, nes gudriai toje pat miegamoje patalpoje, buvusioje virtuvėje, rūsyje, po stalu paslėpta. Gaila, neteko man jos išvežti... Viskas, ką galėjau, tai pasiunčiau Jucevičių vyresniąją mergiotę į Raižius, pas Suleimano tėvus. Taip, Stefutė... Ji jiems pranešė, kad bolševikai ruošia puolimą. Ir vėl nesusipratau teisumui pasakyti, kad pašauktų Raižių Janavičius, kad jie įrodytų, jog aš tikrai Stefutę siunčiau iš anos pusės su pranešimu... Ak, visada razumas paskui eina!"

Susinervinęs gražiojo rankas ir kramtė gero-kai paaugusius ūsus.

"Daug ko teismui nepasakiau! Viso, kas svarbiausia, kas tik mane pateisintų ir įrodytų mano nekaltumą, aš nepamirėjau! O jie mane kaltino tėvynės išdavimu! Mane! Mane, kuris priešų nekenčia ir baurisi jais. Kuris savo tėvynę gryną nuo visokių priemaišų norėjo matyti! Kaltino bolševikų uniformą apsvilkus, kad koviausi prieš pusę. Sakiau

jiems, kad šaudžiau į debesis, nenorėdamas savųjų kliudyti, užtat gavau su buože nuo Vaclovo... Argi jie supranta..."

Stengiasi prisiminti bent paskutiniuosius įvykius. Užsimerkęs sustingsta be judesio, lyg norėdamas išblaškyti vaizdą, iškilusių prieš užmerktų akių uždangą, lyg nenorėdamas išgąsdinti pabarstytą tada žodžių.

Atsigavo įdama lignoninė. Visur taip balta, švaresni, tarsi per Kalėdas. Ir sienos, ir lovos, ir moters baltas drabužiais. Priėjo viena, kiek pagyvenusi, bet dar daili, su skarele ant šviesių plaukų. Su lygiakraščiu raudonu kryželiu, užsiūtu virš kakto, ant baltos skarelės.

-- Aha! Jau mes grįžome į žemę!

-- Kaip čia patekau? Kur aš?

Pasakė mergina, kad jis Alytaus lignoninė. Buvęs rastas laukuose sužeistas, beveik sušalęs. Sirgęs tris dienas, karščiavęs ir kliedėjęs.

-- Laikinai pagyvenot pas mus... Čia kaip kok-sai nemokamas viešbutis... Jeigu yra kam už jį apmokėti.

-- O kas gi mokės už mane?

-- Nežinau, ar Lietuvos kariuomenė mokės...

Klemensas prisiminė, kad Vaclovas, tasai bolševikų seklys, prišokęs užsimojo buože... Nuo to laiko iki dabar nieko neatsimena... Matyt, kelios dienos praėjusios... Dabar vėl viskas aišku... Jis yra lietuvių karinėje lignoninė -- ačiū Dievui! Bet jis vis kėjo... Žvilgtelėjo į savo apsirėngimą. Buvę įvilktas į baltus lignoninės marškinius, surištus ant krūtinės ryšeliu.

"Kažin kur mano drabužiai? Jie žino, kad dėvėjau prieš uniformą... Kad gaučiau civilius drabužius, tai būtų man lengviau".

Sesėlė toliau pasakoja, pabudus jam iš ilgo miego.

-- O Alytus jau ir vėl mūsiškių rankose. Bolševikai jau nuvaryti ir tikriausiai nebesugrįš... Tik dvi dienas jie čia šeiminkavo.

Į patalpą įėjo du kariškiai. Klemensas tuoj pamatė, kad tai Lietuvos kariuomenės uniforma. Vieną iš jų tuojau atpažino -- tai buvęs jo kuopos skyrininkas, Pranas Parokaitis. Kaip tik besizvalgant atvykusiojo akimis po palatos lignoninių veidus, jos susitiko su Klemenso akimis. Parokaitis prisitartino prie lignonio lovos.

-- Pranai!...

Klemensas pradėjo džiaugsmingą pasveikinimą, bet indiferentiška nuotaika buvusiojo tiesioginio pareigūno veide neleido jam išvystyti viso sakinio. Nutilo ir laukė, ką sakys atvykęs karys.

-- Kaip jautiesi? Žinau, kad sirgai... buvai pritrenktas. Nieko rimto. Ar gali dabar vaikščioti?

-- Jis tik ką dabar atgavo sąmonę...

-- Nežinau, Pranai...

-- Pabandyk!

Įsakymas griežtas. Klemensas nuleido kojas nuo lovos. Sesėlė greit pasilenkusi pristūmė arčiau medžiagines šliures. Įnėręs kojų pirštus, atsistojo.

-- Manau, kad esu stiprus ir galiu vaikščioti.

-- Pabandyk paeiti kelis žingsnius!

"Kažin kodėl jie nori, kad būčiau stiprus ir galėčiau vaikščioti?"

Klemensas klusniai žengė kelis žingsnius. Nujuto jokio silpnumo ar galvos svaigimo.

-- Esi jau sveikas ir gerai jautiesi. Gerai... Apsirenk! Sesele, ar turite jo drabužius?

Sesėlė atidarė spintą ir išėmė Klemenso uniformą, gražiai ant petelių sukabintą.

(Bus daugiau)

ŽVILGSNIAI

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

Stebint kaip Detroitas vėl pradeda sirgti kompaktinių automobilių karštligė, kyla klausimas -- kada amerikiečių "automobilių automobilis" -- Cadillacas pasirodys su mažuoju "broliuku".

Atsakymas -- niekada!

Atrodo, kad tik trys dalykai yra garantuoti šiame pasaulyje: mirtis, mokesčiai ir faktas, kad Cadillacas parduos 150,000 automobilių kiekvienais metais.

Yra kelios priežastys kodėl nematysime mažojo Cadillacco. Pirmia: kam ieškoti naujų bėdų -- parduodamų Cadillacų skaičius kasmet didėja, pilnas geras, pirkėjai ir pardavėjai patenkinti. Ir antra: Packardo mirties baubas.

Prieš kelis dešimtmečius Packardas buvo rimtas Cadillacco konkurentas. Didelis parduodamų Packardų skaičius įvedė tą bendrovę į pagundą -- jei Packardai yra taip populiarūs prabangioje rinkoje, tai mažesnis, ir ne toks prabangus automobilis, bet su Packardo vardu turėtų turėti pulkų pasisekimą ir pigesnių automobilių klasėje.

Deja. Mažesnis packardas pigesnių automobilių klasėje neigijo populiarumo. Oliuksusinių automobilių pirkėjai pradėjo spiestis apie Cadillacus ir Lincolnus.

Mat, koks malonumas ponui ir poniai važinėti Packardu kada jų virėja ir sodininkas irgi su Packardu atvažiuoja...

Ir, grįžtant, dar minui prie blizgančių Cadillacų, gal ir yra trečias šio automobilio pasisekimo faktorius -- mūsų juodųjų kaimynų trys tautinės šventės -- boksininko Joe Louis gimtadienis, beisbolininko Jackie Robinson vardadienis ir spalio 23, naujų Cadillacco modelių pasirodymo diena...

TARP KANARŲ SALŲ IR ŠIAURĖS IŠKYŠULIO (6)

R. SPALIS

žaisdamos, tartum besiskysdamos savo dalia.

Susikaupe, lyg biją prarasti prieš akis begimstantį vaizdą, be žodžio ilgai stebėjome jį ir tik prasidėjęs neįprastai sunkus supimas pagaliau nuvarė miegoti.

Pats North Cape nepadarė didelio išpuolio. Sustoję įlankoje, motoriniu laiveliu buvome perkeldinti į krantą ir vėliau autobusas pakėlė mus į pačią jo viršūnę, turinčią 1000 pėdų. Viršūnėje restoranai, krautuvės, bet gamtos grožio neteko matyti, užklupę debesys paskandino visą ir baltą miglą. Pabuvę virš valandos, patįčioję po skurdžiai apaugusią uolą, autobusai leidomės kitu keliu, norėdami aplankyti lapių stovyklą. Tai nebuvo tikroji lapių gyvenvietė. Mūsų aplankyta laikoma specialiai turistams. Bent 50 elnių kaimenė, palapinės smilksta ugnis, šonais guoliai. Pačių lapių kosių tūmai gan idomūs, bet vyrų apsirengimas priemenos kurtų "džokerių", kepurė lygiai tokia pat.

Mūsų aplankyti lapiai, pagal vadovą, tik vasarą apsistoja čia, bet gyvena ne palapinėse, o namuose. Tai turtingi žmonės, turį po 3000 elnių kiekvieną šeimą. Įpratę prie pinigų ne tik seniai kurie pardavinėja savo dirbinius, bet ir vaikai, kuriems turistai prikišo nemažai kronų už nufotografavimą kartu.

Visoje stovykloje labiausiai sudomino mane jaunas šunelis su paršta po kaklu gan didele ir nelengva kalade. Na, bagėlis galėjo su ja šiaip taip puldinėti, bet su tokia "žmogaus korone" toli nenubėgsi ir kokių pokštų nepridarysi. Susidomėjęs norėjau paklausti kuriam tikslui šis neregėtas prietaisas, bet tada kas kitas patraukė dėmesį, o vėliau pamiršau. Nesužinojau, o galia.

Kol mes važinėjome autobusu, laivas plaukė aplink ir susitikome Honningsvåg 4000 žvejų miestelyje. Karo metu jis buvo visai sunaikintas, o dabar pilnai atstatytas. Miestelį aplanko iki 5000 žvejų laivų per metus. Tarp jų ir anglų. Kitas žymesnis šiaurės miestelis prie pat sovietų sienos, jau mūsų minėtas Kirkenes. Jis garsus savo geležies kasyklomis. Būdamas giliai įsirėžęs Europos žemyną, aukštų kalvų gerai saugomas nuo šiaurės vėjų ir kiek Golfstromo veikiamas, maloniai žalias ir sveingas. 14 metais rusai buvo jį okupavę, bet vokiečiai prieš tai buvo spėję dalį jį sunaikinti. Dabar jis atstatytas.

Kai kurie iš mūsų grupės važiuojo pasižiūrėti rusų - norvegų sienos, esančios už kelių mylių. Grįžti didžiai pasipiktinę, kad negalima buvo fotografuoti rusų pusės, kad buvo uždrausta kalbinti rusų sargy-

binius ir t.t. Pasirodo, maža valstybė net savo teritorijoje turinti paklusti ir elgtis kaip iša koma. Idomu, kaip šiuo atžvilgiu patys norvegai jaučiasi. Nuo Kirkenes pradėjome savo kelionę atgal. Nebuvo tai nuobodė kelionė, nes dažnai keliavome "dieną" pro tas vietas, kurias anksčiau praplaukdavome "naktį". Ypač idomūs buvo tie maži kraštutiniai šiaurės miesteliukai gyvenvietės. Ten gi tundra gamta. Kartais liūdna ir nyku pasidarydavo bent valandėlė pavaiškiojus po ją. Na dar vasarą, kada šviesu per 24 valandas, bet kaip žiema, kuri ilgesnė. Ir žmonės neišbėgioja, kas juos laiko? Gal giliai paslėptas instinktas vertina tą, kad ir rūsčią, bet kartu tokią palaimintą žemę savo laisve ir erdve.

Laivo maistas buvo ypatingai geras. Žmogus, turįs gerą apetitą, galėjo pakenkti savo sveikatai. Ryta: užbortas pienas, jogortas, sunkos, vaisiai -- imk kiek nori ir pilk; kiti valgiai ant kito stalo išrikiuoti kaip kareiviai -- visokios žuvelės, silkės, kiaušiniai, kiaušienės su rūkytais ir nerūkytais lašinukais, kelių rūšių dešros, kumpiai, rusiški ir kitokie salotai, vinigretai, burokėliai, sūriai, uogienės ir kitkas. Imk, dėk, nešk, kartok. 1 val. po pietų sriuba, mėsinis patiekalas, ant trečio. Mėsinis patiekalas pakartojamas. Tuoj po to svetainėje kava ar arbata. 4 val. p.p. valgomojoje salėje vėl kava ir arbata su pagerintomis bulutėmis. 7 val. vakarienė. Viskas tas pats kas rytą plius keli šilti patiekalai. Pav. dešros su kopūstais, virti kumpiai su bulvėmis, koletai su makaronais, žuvis ir t.t. Taigi kiekvieną dieną vestuvės.

To maisto gerumo gali būti kelios priežastys. Kelionė į Norvegiją, paliginus su kitais Europos kraštais yra brangi, laivo kajatė neatstoja gero hotelio, saulė ne dažnai šypsosi ir žvabūs orai nenauijiena, ne

KALNŲ IR VANDENŲ GLOBOJE

Vl. Bakūnas

Nuo Kalifornijos karščių pabėgti ir atsigaivinti tikru jūriniu oru -- labai gera vieta Britų Victoria, Vancouverio saloje. Miestas 172.000 gyventojų (100 bažnyčių, 61 mokykla, 1 universitetas, 113 viešbučių). Po medžio apdirbimo pramonės, didžiausias "biznis" -- turizmas.

Sąlygos žvejoti arba medžioti -- čia puikios: daug salų, vandenų, miškų, kalnų.

Pačiame mieste yra taip pat ko pasižiūrėti. Parlamento rūmai, biblioteka, muziejai, parkai (jų net 40). Nepaprasto grožio, tai vadinamas "Butchart Gardens" -- gėlynas ir medelynas -- kur ypač moterys praleidžia ištisas dienas.

Būdamas svetimuose kraštuose ar miestuose visada perverčiu telefono abonentinę knygą -- tik dėl idomumo ar čia gyvenama lietuvių. Prieš porą metų Vancouverio mieste užtikaušarašė nepažįstamą lietuvišką pavardę -- paskambinau: pasirodė labai gerai pataikiau, nes tai buvo vienas iš Bendruomenės pareigūnų. Atvažiuavo pas mane viešbutin -- išsikalbėjome, mane su pažindino su vietos lietuvių gyvenimu.

visi turistai yra gamtos mėgėjai taigi, matome, spragų nemažai. Joms užpildyti, užtikrinti didesni skaičių turistų ir reikalingi tie dažni valgiai jaučioje, patogioje valgykloje.

Grįžtančioje kelionėje turėjome puikią ekskursiją. Atvykę į žavų Harstad, persėdome į autobusą ir keliavome per visą provinciją, kuri labai derlinga, aprūpinanti Norvegiją daržovėmis. Persikėlę per vieną fiordą, iš vienos pusės buvome lydimi jo siauros rankovės, iš kitos pusės apaugę, statūs kalneliai, kurių sniego griūtis prieš keliolika metų palaidojo apie 40 žmonių. Kelionė priminė man Šveicarijos regionus, tik čia viskas daug subtiliau. Skaistus švarumas, nepurvinamas dažnų mašinų ir nevar-

(Nukelta į 6 psl.)

Victoria mieste telefonų knygoje suradau vos dvi lietuviškas pavarde: Kynas ir Strasdas. Paskambinau Strasdui -- telefonas išjungtas. Kyno atsiliepė žmona (jis buvo darbe), kuri mažai ką galėjo papasakoti apie lietuvius, bet žinojo, kad čia nėra jokios lietuvių organizacijos. Kadangi rengiausi į laivą kelionei atgal Amerikon, tai tik tiek apie lietuvius ir tepatyrčiau.

Bendrai čia, kad ir ne labai geram orui esant -- abu su žmona turėjome daug malonaus laiko ir puikių išpučių.

Viena kas mums labai patiko -- tai pagarba buvusiems Kanados valdovams -- anglų karaliams.

Po audringos, bet vis tiek malonios kelionės laivu "Princess Marguerita" iš Victoria B. C., -- vėlai naktį pasiekėme puikų Seattle Wash., miestą -- vandenų ir kalnų globoje. Sekanti rytą saulei nušvietus padangę -- iš mūsų viešbučio aukščiausios vietos (baras ant stogo 12 aukšto) stebėjome pasakiškai puikius apylinkių vaizdus -- sidabru spindintį snieguotą kalnų viršūnę ir kitoje pusėje lyg veidrodžiai žėrinčius beribius vandenynus, vėl kitur salos, miškai, žemyno pasakiškos spalvos -- gyvoji gamta -- ko labai pasigendame Kalifornijoje.

Kaip ir kituose svetimuose miestuose, taip ir čia -- panorau gauti tiek tiek informaciją apie gyvenančius lietuvius. Pirmiausia paskambinau maestro Al. Kučiūnui (su kuriuo nesu asmeniškai pažįstamas) "Danos" premjeros (Chicagoje) dirigentui, -- trumpą pokalbį turėjau su poniu Kučiūniene, o paskui su pačiu maestro. Jie čia gyvena jau virš 4 metų, jis profesoriauja Washingtono State Universitete.

Paskui dar skambtelėjau inž. Lapatinskiui, kuris čia gyvena jau iš seniau. Jo nebuvo namie, todėl turėjau pasi-tenkinti pokalbiu su ponu Lapatinskiene.

Seattle esą apie 40 lietuvių. Bet... jokios draugijos lietuviai čia neturi, dėlto, kad gyvena labai plačiai išsiskirstę. Paskutiniaisiais metais čia atvyksta nemažai jauniosios kartos lietuvių, aukštuosius mokslus baigusiu Amerikoje, bet jie lietuviškame gyvenime beveik nedalyvauja ir pagyvenę porą ar daugiau metų -- išsikelia kitur. Tie jaunieji specialistai čia dirba aviacijos pramonėje, laivų statyboje ir kt. -- padaro gero pinigų ir keliai kitur.

Buvo čia anksčiau lietuvių klubas "Rūta", bet kai buvo užimta ji paversti Bendruomenės apylinkė -- ne pavyko ne tik tai, bet suvyto ir pati "Rūta". Tiek trumpai -- iš turistinių išpučių Seattle mieste, Wash.

Tel. HY 7-4677

- vestuvės: SPALVOTA ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

422 MENAHAN St. — Ridgewood, N. Y. 11237

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

Stasys Motuzas prie savo darbo kryžiaus.

Šventė senelių prieglaudoje

Vechta yra šiaurės Vokietijos apskrities miestas, puseklėje tarp Oldenburgo - Osnabruko, kuriame prieš 10 metų šv. Hedwig vardoprieglaudoje buvo apgyvendinta 30 lietuvių senelių. Prieglauda moderni, su Aukštojo Komisarų pabėgėlių reikalams pašalpa pastatyta, yra už miesto 1 kilometro atstume, gražiame pušyne, toliau nuo miesto triukšmo. Prieglaudoje gyvena po 1-2 asmenis viename kambaryje. Aptarnavimas geras, maistas įvairus, sveikas ir pakankamas. Prieglaudoje lietuviams rezervuota 30 vietų. Bet per tą dešimtmetį daug lietuvių išmirė. Vakuojančios vietos būdavo užpildomos dažniausiai dek. V. Šarkos pastangomis. Bet pagaliau ir jam, po plačias apylinkes ieškant kandidatų pritrūko. Šiuo metu prieglaudoje gyvena 13 lietuvių (75 vokiečiai). Per dešimtmetį mirė 32, išvyko privačiai gyventi 4 asmenys.

Ta maža užsilikusių senelių grupė panorė prieglaudinio gyvenimo dešimtmetį ir 25 m. egzistės Vokietijoje atžymėti ir pareikšti globojančioms įstaigoms dėkinimą. Kad minėjimas būtų kiek daugiau nusišėjęs ir nebūtų gėda pasirodyti prieš vokiečius teko ieškoti tvirtos talios ir ji buvo susilaukta iš kun. P. Girčiaus ir dek. V. Šarkos, kuris didelę organizavimo dalį pasiėmė ant savo pečių. Į minėjimą atsilankė iš artimesnių ir tolimesnių apylinkių apie 100 tautiečių.

Minėjimas pradėtas prieglaudos koplyčioje šv. Mišiomis, kurias atnašavo vyskupo vietininkas prelatas H. Grafenhorst, asistuojant dek. V. Šarkai, kun. P. Girčiui ir Tėv. K. Gulbinui. Prelatas kaip ir visuomet, taip ir šio minėjimo pamokslė šiltai atsiliepė apie lietuvių. Tėv. K. Gulbinas pamokslą vykusiai perteikė lietuviškai.

Po pietų prasidėjo oficialioji dalis. St. Motuzas trumpu žodžiu atidarė minėjimą, paprašė dek. V. Šarką tarti žodį ir pravesti minėjimą. Dekanas pasveikinęs atsilankiusius svečius vokiečius ir tautiečius, garbės prezidiuman pakvietė prel. H. Grafenhorst, Vechtos miesto direktorių H. Bee, Karito direktorių H. Watermann, prieglaudos seselę viršininkę Christetą, kun. P. Girčių ir St. Motuzą.

Vechtos miesto direktoriui buvo įteiktas lietuvių vardu drožinėtojo Stasio Motuzo kryžius su simboliu pavergtos Lietuvos. Toks pat kryžius buvo įteiktas ir prieglaudai.

Po trumpo pertraukos pasirodė jauni menininkai: Isabele Šrederienė išpildė dainų pynę, Asta Fabian - Šaltytė ir jo brolis Alfredas padainavo gražių dainelių priitarian gitarai. Puikiai pasirodė ir vyrų kvartetas iš Wuppertalio: broliai Jasiulaičiai, Bertulaitis ir Rotkis, vadovaujant Lemkiui. Dainininkai klausytojus maloniai nuteikė, o prieglaudos senukus, ku-

TARP KANARŲ SALŲ IR ŠIAURĖS IŠKYŠULIO...

(Atkelta iš 5 psl.)

ginamas minios klegesio, leido labiau susikaupti, ramybėje išgyventi gamtos palaimą. Tuo labiau, kad diena pasitaikė šilta, saulėta. Sustojimai kava parinkti su berželiais, vandeni, kalnais; pievos be musių, nesimatė besiganančių gyvulių kaip Tyroly ar toje pačioje Šveicarijoje; žodžiu, viskas skirta žmogui, jo egoistiniam pasitenkinimui.

Persikėlę per antrą fiordą, atvykome į Sortlandą, kur jau laukė mūsų laivas, apiplaukęs visą salą.

Dažnai iš arti stebėjome paukščių kolonijas uolose, o kartą įvažiuojant į pat vidurį poilsui nusileidusių žuvėdų. Joms pakilus iš vandens, pasijutom esant didžiųjų baltų snaigų, kurios užklojo visą dangų. Tų paukščių turėjo būti tūkstančiai, fantastinis reginys.

Nepakartosi tų vaizdų, kurie praslinko pro akis. Kiekvienas kitas, turįs savo charakterį, kurį norėtum pasilikti iki šios gyvenimo kelionės galo. Savotiškai nuteikti grįžtam į Bergeną. Atsisveikinam su bendrakeleiviais, paliekam laivą. Vakaras, lašnoja. Lėtu-

riems miela lietuviškos dainos, labai seniai begirdėtos, nukėlė prisiminimus į gimtąsias sodybas ir žaliuosius laukus bei miškus, o kai kam ir ašarą išspaudė. Malonu ir džiugu, kad daugumoje dainininkų gimę už tėvynės ribų, neautauto ir eidami savo tėvėlių pėdomis, ne tik linksmina savo tautiečius ir svečius, bet ir priduoja stiprybės išlikti tautai ir pavergtai tėvynei sąmoningais lietuviams. Jiems priklauso didelė garbė ir didelis dėkingumas.

Kad atsilankiusiems iš pirmo pažvelgimo susidarytų šventiška nuotaika, salė buvo išpuošta lietuviškais simboliais ir atžymėta suakutvinėmis datomis.

Pagal atsilankiusių pareiškimus, minėjimas skaitomas labai nusisekęs.

Ta proga buvo suruošta drožinėtojo Motuzo darbų paroda, kurioje buvo išstatyta apie 80 drožinių.

Vokiečių laikraščiai išsidėjo drožinėtojo kūrinių bei kryžiaus įteikimo nuotraukas.

(d)

tai sukame mūsų hotelio link. Orion. Puikus hotelis. Lagaminai jau atgabenti laukia mūsų. Gera po laivo kajutės išsiteisti lovoje ir nejusti mašinų virpėjimo. Įjungiu radiją. Žinios norvegiskai, apačioje vos girdimas mašinų šliaužimas. Grįžtam į civilizaciją.

Rytoj 5 val. p.p. vėl į "Ledą", kuri po 19 valandų grąžins į Angliją. Dar viena svajota, norėta vieta aplankyti. Gyvenimo pavasary jų buvo daug... Ar beliko kas kelti pirmąjį džiaugsmą? Kiekviena kelionė parodo gyvenimo greitį, kurio paprastai neįjuntame. Kelionė tai miniatiūriškas esimas su pradžia ir pabaiga. Ji žybteli lyg meteoras ir užgęsta. Rytoj Bergene sutiksime kelis ar keliolika su kuriais suplakėm savo gyvenimą, besidalindami tais pačiais vaizdais, tais pačiais įvykiais. Susitiksime džiaugsmingai lyg jie būtų buvę didžiausi draugai, giminės ir persiskirsime amžinai, kaip kad darome su kiekviena diena, valanda...

COLUMBUS

PABALTIEČIŲ KONCERTAS

Spalio mėnesio 12-tą dieną, sekmadienį, 4 val. p.p., Columbus Gallery of Fine Arts, 480 East Broad St., Columbus, Ohio, įvyks pabaltiečių muzikos koncertas.

Ta proga rengėjai, amerikiečių spaudai išsiuntinėjo tokio turinio pranešimą:

Trijų Baltijos tautų -- lietuvių, latvių ir estų -- muzikos tradicijos yra labai senos, bet kartu ir labai naujos. Šie kraštai nuo senovės turi paveldėję turtingą liaudies dainų lobį, bet ilgi svetimųjų sprespaudos metai sulaukė savitos rašytos muzikos išsivystymą iki pat devyniolikto šimtmečio vidurio, kada tautinio atgimimo dvasia įkvėpė baltų tautas kurti savo kultūros vertybes, įskaitant ir muziką.

Pirmieji baltų kompozitoriai plačiai naudojo liudies dainų medžiagą, ją keisdami ir praturtindami vakarų bei rytų Europos muzikos atsiekimų šviesoje. Dainų harmonizavimą chorams labai paskatino mėsinių dainų šventės, kurios prasidėjo devyniolikto šimtmečio antroje pusėje ir greit išaugo į

OHIO APYGARDOS JAUNIMO SEKCIJOS VEIKLA

Prie LB Ohio apygardos yra įsteigta jaunimo sekcija, kurios tikslas -- apjungti ir lietuviški darbai įtraukti kaip galima didesni skaičių jaunesniųjų kartų lietuvių.

Jaunimo sekcija remsis šiame darbe suinteresuotais individualais, tačiau ji rūpinsis ir puoselės tarporganizacinę jaunimo bendradarbiavimą. Jaunimo sekcijon kviečiami visų jaunimo organizacijų atstovai ir tikimasi šios sekcijos darbui tų jaunimo organizacijų vadovybių paramos bei pritarimo. Tarkos nuosirdžiai laukiame ir iš kiekvienos Ohio Apygardoje esančios LB apylinkės.

Jaunimo aktyvesniam įsijungimui bei bendradarbiavimui palankesnės sąlygas sudaryti,

populiarias tautinės dvasios demonstracijas.

Nepriklausomybės metais visi trys baltų kraštai įsteigė savo stiprias muzikos mokyklas, valstybines operas ir simfonijos orkestrus. Nauji kompozitoriai vystė savo meną glaudžiam sąryšyje su Vakarų Europos muzikos raida, ypač sekdam tūo metu vyraujančią tautinio romantizmo tradiciją.

Antroji sovietų okupacija padalino baltų muziką į dvi dalis: vieni pasirinko gyvenimą ir darbą Vakaruose, o kiti liko namuose ir dabar privale nusilenkti sovietų reikalavimams muzikos srityje. Laisvojo pasaulio baltų kolonijos išugdė naują kompozitorių kartą, kuriai pasisekė sujungti savo tautų kultūrinį paveldėjimą su vėliausiais Vakarų muzikos atsiekimais.

PARAMA LITUANISTINEI MOKYKLAI

Clevelando lietuvių veikėjas-veteranas, ilgametis Dirvos leidėjas ir redaktorius, rašytojas, Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus garbės narys, Lietuvių kultūrinio darželio pirmininkas, ir dabartinis Dirvos reikalų vedėjas KAZYS S. KARPIUS, su prasdamas ir įvertindamas lituanistinių mokyklų reikšmę, vysk. M. Valančiaus mokyklai paaukojo 50 dol.

Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas nuosirdžiai dėkoja už didelę auką.

Tiktai bendromis visų pastangomis ir parama pajėgsime išlaikyti lietuviško švietimo ir auklėjimo institucijas. Be mokyklų, be stovyklų ir be nuosirdžių tėvų pastangų, neparuosime jaunimo ateities lietuviškiems darbams.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

1969-70 mokslo metų begyje, nutarta ruošti nuolatinius jaunimo susitikimus - subatvakarius. Tie susitikimai pradžiai numatyti vieną kartą per mėnesį: kas trečią penktadienį. Juose, šalia programos, bus sudarytos sąlygos jaunimui pasivašinti bei pasilinksinti. Pirmasis susitikimas įvyko rugsėjo 19 d. -- Inicium Semestri forma. Šis vakaras praėjo su pasisekimu ir pakilusia nuotaika. Jaunimas pageidavo nuolatinių šio pobūdžio suėjimų.

PLB paskelbtus Šeimoms ir Švietimo Metus taip pat norima atžymėti, surengiant iškilmingą abiturientų-čių pristatymą lietuvių visuomenei rudens baliuje spalio 25 d. Alcazar viešbutyje. Į šį balių kviečiami visi Ohio apygardos ribose gyvenantieji abiturientai-tės, jų tėvai, draugai ir visuomenė. Tikimasi abiturientų bei svečių ir iš Detroito bei Rochesterio. (b)

VIETOJ GĖLIŲ...

Šveicarijoje išeinąs žurnalas "Das Beste" rugsėjo numeryje paskelbė rusų Anatolijaus Martschenko ištrauką iš jo knygos apie "Sovietų darbo stovyklos šiandien". Autorius kelerius metus išbuvo įvairiose sovietų priverčiamojo darbo stovyklose.

Autorius aprašo taip pat susitikimus su lietuvių ir kitais baltais, kurie irgi buvo laikomi Rusijos priverčiamojo darbo stovyklose. Potmos stovyklon, mordvinių teritorijoje, 500 kilometrų į pietryčius nuo Maskvos, buvęs patalpintas rusų rašytojas J. Daniel, nuteistas kartu su kitu rašytoju A. Siniavskiu. Pasak autoriaus, "lietuvių kvietė Danielį į savo baraką, kai jie dainuodavo savo tautines liaudies dainas". Kitu atveju autorius aprašo, kaip stovyklą lanke vienos baltų respublikos atstovai, bet tos respublikos pavadinimo įsakmiai nemini. Pasibaigus lankytojų prakalboms, vienas jaunas baltų kalinys nuėjęs prie tribūnos ir įteikęs popieriu įvyniotą buketą. Ta proga jis pasakė: "Leiskite mano tautiečių vardu įteikti Jums buketą iš gėlių, kurios auga čia, toli nuo mūsų Tėvynės". Kiti kaliniai pasijuto užsigavę dėl tokio jauno kalinio nusizeminimo ir ėmė šūkauti: "Išdavikas, šnipas!" Tačiau kai kalbėtojas atvyniojo tariamų gėlių buketą, pasirodė, kad vieton gėlių buvo spygliuota vieta...

Autorius dar vienu kitu atveju mini estus ir latvius, su kuriais susitiko stovyklose. Kalinimo sąlygos tose stovyklose buvusios tokios klaidios, jog neretai pasitaikydavę net ir kanibalizmo.

LITHUANIA 700 YEARS

Veikalas kainuoja 12 dol. Per LNF užsisakant -- 10 dol. Čekį rašyti: Lithuanian Independence Fund Inc.

87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y. 11421.

Norintieji knygą platinti kreipiasi tuo pačiu adresu.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PARAMA

IŠ LOS ANGELES Į DIRVOS VAKARĄ

Siemetiniame Dirvos vakare buvo daug svečių iš kitur, betgi tolimiausią kelionę atliko inž. Emanuelis Jarašūnas, atvykęs net iš Los Angeles. Tarnybiniais reikalais būdamas Pittsburghe, jis nepamiršo užsukti ir į Dirvos vakarą Clevelande, kur surado nemažą savo draugų iš tų laikų, kada jis gyveno Clevelande.

Inž. Em. Jarašūnas yra Los Angeles mieste susiorganizavusios lietuvių investavimo kompanijos "Rūta" prezidentas. Savo dideliais, bet realiais planais ir sumanymu jų vykdymu "Rūta" spėjo patraukti visuomenės dėmesį ir įsigyti pasitikėjimo. Atrodo, kad ateityje apie "Rūtos" darbus girdėsime dažniau ir daugiau.

• Kun. B. Ivanauskas, šv. Jurgio parapijos klebonas, remdamas lietuvišką spaudą, Dirvai paaugojo 50 dolerių iš priklausiusios už salę nuomos, rengiant Dirvos vakarą.

Gerb Klebonui už auką Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• Sol. Aldona Stempužienė Tėvynės Garsų radijo dvidešimties metų minėjimo koncerte atliko šimkaus ir Jakubėno kūrinius ir duetas iš Hoffmano pasakų bei Pikų damos su sol. Juze Krištolaityte. Solistams akompanuos komp. Darius Lapinskas.

Tėvynės Garsų dvidešimtmečio koncertas ir banketas įvyksta 1969 spalio 12, 4 val. p. p. šv. Jurgio salėje.

• Į Tėvynės Garsų valandėlės dvidešimties metų minėjimo koncertą ir banketą dar galima užsisakyti kvie-

Donna Raskauskaitė ir Jonas Šiupins neseniai sukūrė lietuvišką šeimą. Jungtuvės įvyko Baltimorėje, kur gyvena jaunosios tėveliai. Po jungtųjų jaunieji persikėlė gyventi į Clevelandą, kur jaunasis su tėvais yra įsikūręs. Vestuvėse pirmąją pamerę buvo Jūratė Austraitė ir pirmuoju pabroliu Algis Penkauskas. Nuotraukoje jaunieji Donna ir Jonas Šiupiniai.

timus. Prašau skambinti k-to išd. A. V. Jonaičiui tel. 381-0930 arba radijo vedėjui 382-9268. Komiteto nariai privalo nedelsiant pafinancuoti išdininką, kiek kvietimų yra išplatinę.

Kuo skaitlingiau radijo valandėlės koncerte ir bankete dalyvausite, tuo didesnę paramą jai suteiksite. Tėvynės Garsų radijo lietuvių bendras rūpestis ir bendras džiaugsmas. Minėjimo koncertas ir banketas įvyksta šį sekmadienį, spalio 12 d., 4 val. p. p. šv. Jurgio salėje. Po minėjimo veiks bufetas, šokiams gros J. Pažemio orkestras.

• Tėvynės Garsų radijo valandėlės dvidešimtmečiui paminėti sudarytas komitetas, kuris rūpinasi minėjimo programa ir banketu. Vaisėmis rūpinasi Iz. Jonaitienė, P. Blumentalienė, N. Mockuvienė ir O. Zygienė. N. Kersnauskaitė su Neringos skautėmis priims svečius, P. Maželis rūpinasi scenos ir salės dekoravimu, K. Marcinkevičius ir Mindaugo d-vės skautai tvarko salę, Vl. Blinstrubas su grupe talkininkų aptarnaus barą, S. Eidimtas ir E. Stepas yra ryšiams su organizacijomis ir pavieniais radijo rėmėjais. J. Malskis ir A. Puškoriūtė rūpinasi laimėjimų pravedimu, komiteto išdininku yra A. V. Jonaitis, o sukaktuvinį leidinį redaguoja V. Rociūnas, iliustracijas piešia T. Idzeltė.

ATEITININKŲ DRAUGOVĖ

Clevelando draugovė paskutiniaisiais metais sustiprėjo naujais studentais turint Clevelande ir SAS Centro Valdybą. Šiuo metu svarbiausias klausimas yra kokia bus draugovė ateityje? Mokslas ir atlikti darbai.

Susirinkime, apžvelgiant praeitų metų veiklą, buv. vicepirm. Birutė Balčiūnaitė perdavė veiklos analizę. Nuveikta tikrai daug: buvo aštuoni susirinkimai, iškylos ir atlikti darbai. Bet žvelgiant giliau, atrodė, kad kažko trūko. Buvo nujaučiama, kad metinė tema būtų sujungus susirinkimus ir privedus prie išvados. Ideali draugovė veikia su pagrindu (tai ideologijos supratimu), išitikinimu, ir darbu. Iš Birutės pokalbio liko išvada: norėdami sulaukti iš draugovės pažangos (asmeniškai ir visai grupei), reikia negailėti idėti darbo.

Susirinkimas ir veikla galėtų praeities keletu jei neprisimintume vaizdus iš SAS stovyklos, Lake Ariel, Pa.

ISTEIGTAS LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ KLUBAS

Rugsėjo 28 d. p. Premeneckų namuose įvyko lietuvių respublikonų klubo steigiamasis susirinkimas. Valdya išrinkta sekančios sudėties: pirm. R. Premeneckienė, vicepirm. inž. R. Kudukis, J. Malskis ir S. Mačys, spaudos reikalams K. S. Karpus, sekret. J. Budrienė ir išd. V. Trimakienė.

Klubo veikla apims Clevelandą ir jo apylinkes. Jo uždavinys pritraukti daugiau lietuvių į politinį darbą, informuoti visuomenę prieš rinkimus apie įvairius kandidatus.

Susirinkime vienbalsiai buvo pasisakyta balsuoti už Ralph Perką, renkant Clevelando burmistą.

Į klubą gali įstoti visi, paskambinę bet kuriam iš valdybos narių. Nebūtina būti JAV piliečiu. Nario mokestis \$2.00 metams.

Kviečiam visus įsijungti į veiklą.

R. Premeneckienė

DĖKOJAME

Praeitame Dirvos numery spausdinant padėką ir vardinant asmenis, prisidėjusius talka ar aukomis prie Dirvos vakaro, buvo praleisti nepaminti talkininkai: Pranas Mašiotas, Vytautas Brazilius ir pini-gine auka parėmė Aldona Rastienienė 5 dol. ir Stasys Jurgaitis 5 dol.

Visiems nuoširdžiai dėkojame ir atsiprašome dėl jų pavardžių praleidimo.

• Vladas Blinstrubas daug laiko ir energijos paskyrė ruošiant Dirvos vakarą, organizuodamas barui talkininkus, sutvarkydamas salę ir rūpindamasis tvarka, tuo prisidėdamas prie vakaro gražaus pasisekimo ir pelno sukėlimo.

Baro organizavimu ir gražiu jo tvarkymu taip pat rūpinosi Stasys Lukoševičius. Jiems abiem Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• Pilnų tunto 42 skautai ir keletas tėvų praeitą pirmadienį aplankė Lubrizol kompanijos pačias moderniausias visame pasaulyje bandomųjų motorų laboratorijas.

Skautai buvo labai maloniai priimti, Lubrizol vado-

Dauguma joje dalyvavo ir tai jau vienas pagrindų. Ta stovykla, pagal temą "Atsinaujinimas" uždegė pasiryžimą grįžus stiprinti draugovės.

Šiame susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. Kęstutis Sušinskas, vicepirm. Vytautas Puškorius, sekret. Birutė Balčiūnaitė, išd. Jonas Garka ir korespondentė Raminta Vaitėnaitė. Į kontrolės komisiją išrinkti Elenutė Razgaitytė, Saulius Girnius ir Algis Pliodžinskas.

Dabar ruošiamasi suvažiavimui, kuris įvyks Dainavoje lapkričio pirmąjį savaitgalį. Centro Valdybos narys Vytautas Kliorys paaikšino apie suvažiavimo programą ir kaip ji bus išpildyta. Yra ir kaip iš anksto prisidėti -- tai perduoti CV-bai patarimus rezoliucijoms.

Vienas iš Birutės Balčiūnaitės klausimų buvo ką galim sulaukti iš veikimo? Clevelando draugovė turi daug galimybių ir veikdami grupę atsieksim daugiau, negu asmeniškai.

Raminta Vaitėnaitė

vybės, skaniai pavaišinti ir apdovanoji simbolinėmis dovanomis.

• Kanados Nacionalinis Baletas atvyksta pilname sąstata į Clevelandą ir šį šeštadienį, spalio 11 d., 8 v. v. Music Hall duos vienintelį baletą pastatymą — Čaikovskio "Nutracker".

Ši baletų grupė, susidedanti iš 55 šokėjų yra pasauly pagarsėjusi aukšto lygio pastatymais ir savo repertuare, per 18 metų, turi apie 70 baletų.

"Nutracker" pasizymi savo spalvingais kostiumais, žavinčia muzika ir puikiais šokiais.

Bilietai parduodami Cleveland Opera Assn. biure, 2816 Euclid Ave., Burrows knygyne, 419 Euclid Ave., ar Higbee's muzikos centre arba galima užsisakyti skambinant 579-3774.

ŠOKTINIS ŠOKA

Šv. Kazimiero lit. mokyklos tautinių šokių grupė šoktinius pradėjo darbą. Šokėjai išsirinko naujiems mokslo metams ir naujus seniūnus — Arūną Čiuberį ir Loretą Nykštėnaitę, o padėjėjais — Audrą Petruilytę ir Šarūną Stempužį (grupės akordeonistą).

Šokėjus pasveikino mokyklos vedėjas P. Balčiūnas, o J. Kavaliūnaitė, neseniai grįžusi iš Prancūzijos, savo buvusiems šokėjams įteikė ir po mažą dovanėlę, parvežtą iš užsienio.

Šokių pamokos pradėtos dviem naujais šokiais, atskirai mokomais J. Kavaliūnaitės ir M. Leknicko.

(gš)

WANTED
UPHOLSTERERS
STEADY WORK IN VOLUME SHOP.
EXPERIENCED ONLY.
TOP WAGES.
CROWN INTERIORS
5300 EUCLID
431-8448 (79-82)

COLD HEADER OPERATOR

Experienced preferred but will train, good, hourly rate, overtime and incentive earning.

APPLY
United Screw & Bolt Co.

3605 W. 60 ST.
Cleveland, Ohio
651-1100 (79-81)

• A. Gribauskui, seniau gyvenusiam Clevelande, arba jo vaikams, redakcijoje yra laiškas iš Lietuvos.

PASTATO PRIŽIŪRĖJIMAS

Pilnam laikui reikalingas prižiūrėtojas nuo 12 val. iki 8 val. ryto. Aukštas atlyginimas, gyvybės apdrauda, ligoninė. Skambinti telef. 692-1200 tarp 9 ir 5 val. p. p. Tarnybos vieta E. Cleveland arti autobusų.

(78-79)

INVENTORINIS ISPARDAVIMAS

Vestuvinių suknelių krautuvelyje, veikiančioje jau 20 metų. Nuotakoms ir pamer-gėms suknelės už pusę kainos.

Lucile Hat and Bridal Shop
693 E. 185 St. 481-6310
(78-80)

EASTLAKE

Near Completion

New three bedroom ranch by expert craftsman with 1½ baths — full basement, built-in oven, range, and disposal in a desirable area off Lake Shore Blvd. on a 50x150 ft. lot 22,900.00.

Terrific Starter Just 2 left

New 3 bedroom ranch with 1½ baths, large utility room, close to school. This ranch is also close to Lake Shore Blvd. 18,900.

VINE REALTY INC.
Corner of Rte 91 & Vine
WH 2-4440 (79-80)

WOODWORKING

Moulder Operator
Must be able to set up and operate machine, grind knives, etc.

SYL ROBERTS, MILL SUPT.
BIG FOUR LUMBER CO.
700 Granger Rd., Cleveland, O.
(77-83)

DIE CASTING OPERATORS

1st & 2nd Shifts

Liberal company paid benefits.
APPLY IN PERSON OR CALL
481-3050

SUPERIOR DIE CASTING CORP.
1001 London Rd. (79-89)

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai.
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Clevelando ateitininkų draugovė po susirinkimo rugsėjo 21 d. Prieky iš kairės: V. Puškorius, R. Vaitėnaitė, K. Sušinskas, B. Balčiūnaitė ir J. Garka, Stovi: D. Zylytė, P. Alšėnas, D. Juodėnaitė, S. Girnius, R. Jasinevičiūtė, J. Juodėnas, E. Razgaitytė, A. Pliodžinskas ir V. Kliorys.

A. Pliodžinsko nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos novelės konkur-
sui gauta dar viena novelė
"Vėliava piliakalny", kuri
buvo išsiųsta prieš konkur-
so baigimo terminą.

• Petras Mitalas, ALT
S-gos Philadelphijos sky-
riui minint 20 metų veiklos
sukaktį, padidino savo įna-
šą Vilties draugijoje, at-
siųsdamas 25 dolerius.
Už stiprinimą Vilties
draugijos finansine parama,
p. Mitalui nuoširdžiai dėko-
jame.

• Julius Vėblaitis, iš
Union, N. J. įstojo į Vilties
draugiją, įmokėdamas per
mūsų bendradarbį S. Luko-
ševičių 10 dolerių įnašą.

Sveikiname naują vilti-
ninką ir dėkojame už įnašą.

• Gen. št. plk. B. Jakutis,
kūr.-savanoris, Vyties Kry-
žiaus Kavalierius, mirė rug-
piūčio 28 d. Anglijoje, Eden-
burgh ligoninėje sunkiai su-
sirgęs plaučiais ir išgulėjęs
virš 10 mėnesių.

Velionis Lietuvos kariuo-
menėje tarnavo 1919-1940
m. įvairiose pareigose, 1930
— 1937 m. karo attachė Ry-
goje, 1937-1940 m. karo mo-
kyklos viršininko pavaduo-
toju. Anglijoje buvo kurį
laiką rusų kalbos instruk-
torium karo mokykloje.
Užuojausta našlei Emilijai.
R. Liormonas

• Liuda Germanienė, bai-
gusi kursų Midwest Mon-
tessori mokytojų kursų
Chicagoje, šiais metais ei-
na asistentės pareigas Ame-
rikos Lietuvių Montessori
Draugijos Vaikų Nameliuo-
se, Chicagoje, 2743 W. 69th
St. L. Germanienė baigė
University of Illinois, ir gi-
liai domėdamosi priešmo-
kyklinio amžiaus vaikų auk-
lėjimu, nuo pat įsteigimo
Vaikų Namelių yra įsijun-
gusi į Montessori veiklą.
Taip pat daug bendradar-
biauja spaudoje ir neseniai
paruošė priešmokyklinio
amžiaus vaikų knygelę "Bi-
tės", kurią galima įsigyti
Dirvoje.

• Kristijono Donelaičio
lituanistinėse mokyklose
Chicagoje tikybos pamokos
prasidės spalio 4 d. Francis
M. McKay mokyklos patal-
pose, 6901 S. Fairfield Ave.
nuo 8:30 val. ryto. Tikybą
dėstys kun. Antanas Noc-
kūnas MIC. Mokiniai bus
paruošti pirmajai komuni-
jai.

Šiuo metu Kr. Donelaičio
lituanistinėse mokyklose
mokosi 441 mokinys ir dir-
ba 30 mokytojų.

• Žibuoklių sekstetas, va-
dovaujamas sol. Liudo Stu-
ko, koncertuos skautų ruo-
šiamame baliuje spalio 11
dieną, Worcester, Mass.

Aukos Dirvai

Prenumeratą pratęsdami
ir kitokiom progom Dirvai
aukas atsiuntė:

F. Bočinnas, Hartford 2,00
S. Jazbutis, Miami 10,00
A. Čerkesaitė, La Salle .. 2,00
L. Kapeckas, Hartford 2,00
J. Petronis, L.A. 2,00
I. Medziukas, L.A. 5,00
R. Prameneckas, Westlake 2,00
E. Modestavičius, Chicago 2,00
J. Juška, Chicago 2,00
J. Tamošiūnas, Detroit 12,00
S. Malinauskas, Detroit ... 2,00
A. Rūgys, L. A. 2,00
B. Sugintas, Chicago 5,00
J. Naujokaitis, Cleveland .. 2,00
B. Kasakaitis, Chicago 7,00
B. Norvaišis, Cleveland 2,00
G. Namikas, Windsor 10,00
J. Stanaitis, Chicago 7,00
V. Ripskis, Evergreen Pk. 2,00
V. Petkus, Cleveland 7,00
Wiscon, Liet. Dienos K-tas 5,00
V. Skirmuntas, Kenosha ... 2,00
Rūta, Inc., Santa Monica .. 10,00
J. Šiupinys, Cleveland 2,00
P. Pajaujis, Mount Clemens 1,00

KONSTANCIJOS IR KAZIMIERO LAIKŲŲ VESTUVĖS

Š. m. rugsėjo 13 d. Chi-
cagoje, švč. P. Marijos Ne-
kalto Prasidėjimo bažnyčio-
je, įvyko Konstancijos Ma-
čiūnaitės-Rušienės ir Kazi-
mierio Laikūno sutuoktuvės.
Pavakariais jaunuvedžių
ūkyje, Monee, Ill. susirinko
apie pusantro šimto artimų-
jų draugų ir giminių į ma-
lonias ir nuotaikingas ves-
tuvines vaišes, užtrukusias
iki vėlumos. Jaunoji yra či-
kagiškiams pažįstama lietu-
viškų reikalų rėmėja, o jau-
nasis — Dirvos bičiulis ir
Vilties Draugijos narys.
Daug šviesių ir laimingų
metų jauniems!

LIUDAS ŠIMAITIS PAMINĖJO 60 METŲ SUKAKTĮ

Liudas Šimaitis, neseniai
atšventė 60 metų sukaktį,
savo gimimo dieną labai
reikšmingai atžymėdamas.
Vietoje rengiamo pokylio,
jis su šeima nutarė paauko-
ti lietuvių visuomeninėm ir
kultūrinėm organizacijoms
1,000 dolerių. Pinigai buvo
paskirti sekančiai: Lietuvių
Fondui — 200, Lietuvių
Fondui — žuvusiems dėl
Lietuvos laisvės joniškies-
čiams įamžinti — 200, Li-
tuanus žurnalui — 150, Jau-
nimo Centro statybai —
100, Vasario 16 Gimnazijai
— 100, Foto archyvu — 50,
Chicagos lituanistinei mo-
kyklai — 50, Kr. Donelai-
čio mokyklai — 50, Skautų
sąjungai — 50, Jūrų skau-
tams — 50.

Liudas Šimaitis, kilimo
joniškietis, buvo Jonišio
valsčiaus viršaičio padėję-
jas, Maldeikių pieninės vie-
nas steigėjų ir direktorių,
Žemės ūkio kooperatyvo
vienas steigėjų ir ilgametis
valdybos narys, Liaudies
banko valdybos narys ir ei-
les kitų ūkinių bei ekono-
minių Jonišio organizacijų
darbuotojas.

Jo abu sūnūs, kai gyveno
Chicagoje, buvo labai akty-
vūs skautų ir akademinių
organizacijų nariai, buvę
pirmininkai. Dabar sūnus
Vaidotas, kuris su šeima
gyvena Texase, yra kariuo-

SPALIO 11, ŠEŠTADIENĮ, 7 V. V., CHICAGOJE,
JAUNIMO CENTRE ĮVYKSTA

LITERATŪROS IR DAINOS VAKARAS,

kurio metu bus įteikta LRD premija Myk. Vaitkui ir švietimo tary-
bos premija Danutei Brazytei. Meninę dalį atliks solistė Valentina
Kojelienė ir rašytojai, paskaitydami savo kūrinių.

Bilietai gaunami pas platintojus ir Marginiuose, 2511 W. 69 St.

Rengia LB Gage Parko Apylinkė

SAN FRANCISCO

RUDENS BALIUS

San Francisco LB apylin-
kė ruošia tradicinį rudens
balių, lapkričio 1 d., 7:30
val. vakare, gražioje San
Mateo School salėje, 817
No. San Mateo Drive, San
Mateo, Calif. Veiks turtin-
gas bufetas, baras ir laimė-
jimai. Gros šaunus čigonų
orkestras. Visa visuomenė
kviečiama gausiai dalyvau-
ti. Dėl informacijos skambin-
ti 526-4169.

• Lituanistinė mokykla
San Francisco veikia šešta-
niais, 2 val. p. p., Cabrillo
Junior High School (kam-
pas San Thomas Express-
way ir Cabrillo Avenue,
Santa Clara, Calif.). Veikia
trys klasės. Vaikai priima-
mi nuo 5 metų amžiaus.
Skambinti 244-7427.

Lietuviai skautų vadovai miško mokykloje: Jonas Klasevičius,
Jurgis Pacenka, Česlovas Kiliulis ir Mykolas Manomaitis.

LIETUVIAI SKAUTŲ MIŠKO MOKYKLOJE

Baden Powell 1919 m.
išleisdamas pirmą va-
dovų lavinimo laidą kiek
vienam dalyviui įteikė
po du kaulinius karolius
medžio rąsto formos, ku-
rie nešiojami odiniu dir-
želiu pasirišus pokaklu.
Tokie karoliai gali būti
gauti tik vienkartinę žmo-
gaus gyvenime. Pana-
šius karolius B.P. buvo
parsivežęs iš Afrikos
draugingos tautelės 1888
m. Nuo to laiko kursai
vadinami "Wood Badge"
— miško mokyklos var-
du.

Amerikoje tokia mo-
kykla atsirado 1948 m. ir
iki šių metų ją baigė ar-
ti 2000 vadovų. Joje lek-
toriais yra visi savano-
riai dirbantieji be atly-
ginimo.

Miško mokyklos yra
registruotos Tarptauti-
niame Skautų Biure Lon-
done ir iš ten gaunami
medžio karoliai ir kak-
laraiščiai, kurie yra įtei-
kiami iškilmingoje suei-
goje.

Amerikoje yra dviejų

menės kapitonas ir ruošia
matematikos daktaratą, o
Eugenijus, baigęs fiziką,
dirba universitete Urbano-
je. Duktė Angelė tęsia stu-
dijas.

Tai graži lietuviška, pa-
triotiška šeima, kuri gyve-
na reikšmingomis lietuviš-
komis tradicijomis ir dar-
bais išreiškia meilę savo tė-
vynei. (vk)

rūšių skautų mokyklos:
viena aukštesiems va-
dovams lavinti, antroji
tik draugininkams. Kan-
didatai į tokias mokyk-
las parenkami labai rū-
pestingai, vadovai su di-
deliu skautišku patyri-
mu, įvairių kursų direk-
toriai ir žinoma, turi būti
tik aktyvūs vadovai su
amerikiečių skautų vie-
netais. Lietuviams į ją
patekti yra dar sunkiau,
dėl jau minėtų priežas-
čių, be to reikalavimai
yra tokie griežti, kad
kandidatui sudaro dide-
les finansines išlaidas.

Amerikos Valstybinę
Miško 354 laidą su 53
vadovais baigė ir du lie-
tuviai: sktn. Česlovas Ki-
liulis ir jūr. sktn. My-
kolas Manomaitis su ge-
rais atsiliepimais.

Camp Plymouth,
Vermont Miško Mokyk-
loje buvo ir kiti du lie-
tuviai: Jonas Klasavich
— iš Berlin, Conn. ir
Jurgis Pacenka — iš
Oxford, Mass. tai seno-
sios kartos lietuviai, ta-
čiau abu tebekalbą lie-
tuviškai ir tuo didžiuoja-
si. (mm)

PHILADELPHIA

• Dail. Juozo Bagdono
kūrinių paroda įvyks š. m.
lapkričio 1 ir 2 dienomis,
šv. Andriejaus parapijos
salėje, 1913 Wallace St.,
Philadelphia, Pa. Atidary-
mas įvyks šeštadienį, 6 val.
vak. Parodą globoja ALT
S-gos Rytų Apygarda.

JUSTINUI VAIČAIČIUI,

buv. Kultūrinių Subatvakarių Pirmi-
ninkui, mirus,
velionio našlei BRONEI,
broliui PIJUI VAIČAIČIUI ir jo šeimai,
o taip pat visiems mirusio artimiesiems,
drauge liūdėdami, reiškiamo gilią
užuojauntą.

Kultūriniam Subatvakariams
Rengti Komisija

A. A.

JUSTINUI VAIČAIČIUI

mirus, jo žmonai BRONEI ir artimiesiems reišk-
kiame gilią užuojauntą ir kartu liūdime

Elena ir Genrikas Songinai

A. A.

JUSTINUI VAIČAIČIUI

mirus, žmonai BRONEI ir broliui PIJUI reiškiau
gilią užuojauntą

Jonas Urbšaitis

A. A.

JUSTINUI VAIČAIČIUI

mirus, jo žmonai BRONEI ir artimiesiems didžio
skausmo valandoje reiškiamo gilią užuojauntą ir
kartu liūdime

Jonas Telksnys ir
Vytautas Norkus su šeima

Liudas Šimaitis su žmona Ona, dukra Angele ir sūnum Vaidotu,
M. Kasnitno nuotrauka

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601